

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc-Pahernik,
nacionalna koordinatorica TVU, mag. Maja Korošak, urednica

Avtorji besedil: 1. poglavje: Olga Drofenik; 2. poglavje: dr.
France Arhar, dr. Matjaž Kmecl, dr. Zdenko Medveš; 3. poglavje:
Slavica Borka Kucler; 4. poglavje: mag. Zvonka Pangerc Pahernik;
5. poglavje: Olga Drofenik, mag. Zvonka Pangerc Pahernik.

Oblikovanje: David Fartek

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štok

Naslov uredništva:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 584 25 60

Telefaks: 01 524 58 81

Elektronska pošta: zvonka.pangerc@acs.si

Spletna stran:

www.acs.si/tvu_predstavitev/TVU-Novicke.html

Naklada: 3.000 izvodov

ISSN 1408-6571

December 2000

TVU-Novičke so informativni

bilten izvajalcev izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki jih združuje
zanimanje za projekt Teden vseživljenjskega učenja in aktivno sodelovanje v njem.

Bilten je namenjen obveščanju o pripravljalnih, temeljnih, spremljajočih in sklepnih
dejavnostih Tedna, spodbujanju in koordiniranju sodelujočih ter izmenjavi njihovih izkušenj.

Tokrat preberite:

TVU ima posebno poslanstvo	4
<i>Podpora države pri izpeljavi TVU</i>	5
<i>Pogled naprej</i>	5
Govori ob slovesnem odprtju TVU 2000	7
<i>Znanje brez etike in morale je nevarna dobrina</i>	7
<i>Od Abecedarija do globalnega vseživljenjskega učenja</i>	8
<i>Znanje ni le moč, je vrednota</i>	10
Poročilo o izvedbi projekta Teden vseživljenjskega učenja 2000	13
<i>Uvod</i>	13
<i>Pripravljalne dejavnosti</i>	14
<i>Pregled izvedbe osrednjih dejavnosti TVU in prireditev</i>	17
<i>Sklepne dejavnosti</i>	24
<i>Zunanja pomoč pri izvedbi TVU</i>	25
Analiza Tedna vseživljenjskega učenja 2000	26
<i>Izvajalci TVU 2000</i>	28
<i>Prireditve TVU 2000</i>	33
<i>Udeleženci prireditev TVU 2000</i>	38
<i>Medijska podpora TVU 2000</i>	40
<i>Skupno promocijsko in informativno gradivo TVU 2000</i>	44
<i>Lastno promocijsko gradivo</i>	46
<i>Podpora občinskih uprav pri izpeljavi TVU</i>	47
<i>Podpora države pri izpeljavi TVU</i>	48
<i>Mnenja o sodelovanju v TVU 2001</i>	48
Sklepne ugotovitve	53
Priloga 1	57
<i>Izvajalci, ki so letos praznovali peto obletnico sodelovanja v TVU</i>	57
Priloga 2	58
<i>Organizacijska struktura za izvedbo TVU 2000</i>	58
Priloga 3	59
<i>Udeleženci 4. Andragoškega kolokvija in njihovi prispevki</i>	59
Priloga 4	62
<i>Prireditve Tedna v organizaciji ACS</i>	62
Priloga 5	63
<i>Publikacije ACS, povezane z dejavnostmi TVU 2000</i>	63
Priloga 6	64
<i>Občine, v katerih je bilo čutiti utrip TVU</i>	64
<i>Občine, v katerih ni bilo čutiti utripa TVU</i>	65

1. poglavje: TVU ima posebno poslanstvo

Letošnji Teden vseživljenskega učenja - TVU 2000 - so zaznamovali nekateri posebni in izjemni dogodki, tako na državni, lokalni kot na mednarodni ravni.

Na državni ravni smo praznovali 5. obletnico TVU - razvitih držav, ki bi se lahko ponašale s "petletnico", ni veliko. Posebnost tega dogodka smo (v sodelovanju z založbo Jutro) proslavili s ponatisom knjige Karla Ozvalda *Kulturna pedagogika*. V njej je avtor daljnega leta 1927 sporočil temeljno idejo strategije vseživljenskiosti učenja: "učenje v mladosti je samo velika priprava na učenje v dobi odraslosti; /.../ ni dovolj, da samo kaj znamo in zmoremo v svojem delovnem življenju, v svojem "vnanjem poklicu" trgovca, uradnika, zdravnika, ampak moramo razvijati tudi svoj "notranji poklic, sebe kot človeka". Te zamisli vsako leto oživijo po vsej Sloveniji na prireditvah TVU.

Kar nekaj izvajalcev na krajevni ravni je prav tako praznovalo 5. obletnico, iskrene čestitke vsem; v prilogi 1 jih posebej navajamo.

Praznovali smo tudi prvi mednarodni Teden - Festival učenja pod okriljem Organizacije združenih narodov. Slovenija se je predstavila na odprtju prvega Mednarodnega tedna učenja odraslih, in sicer 8. septembra na svetovni razstavi EXPO v Hannoveru. Skupaj z drugimi državami smo v preddverju dvorane, kjer je potekalo slavnostno odprtje, predstavili slovenski TVU z lastnim promocijskim gradivom. Naš TVU se je predstavljal tudi v Slovenskem paviljonu na tej razstavi. UNESCO pa je ob tem izdal priročnik 'International Festivals Guide', v katerem so zbrane izkušnje dozdajšnjih organizatorjev festivalov učenja po svetu in dani napotki vsem tistim, ki se bodo temu gibanju pridružili v prihodnje. V njem se predstavlja tudi slovenski TVU.

Tudi govori na slovesnem odprtju TVU 2000 so bili nekaj posebnega: tako kot vsa leta doslej je govoril ugleden strokovnjak s področja izobraževanja, poleg njega pa še strokovnjak s finančnega področja in strokovnjak s področja kulture. Rdeča nit vseh treh nagovorov je bila zamisel o učenju in znanju kot vrednoti in kot moči; razvijati in uporabljati ju moramo odgovorno, kot garancijo za enakopravnost, lastno svobodo in za dobrobit sočloveka. Prav to so vrline, ki odlikujejo tudi letošnje dobitnike priznanj ACS za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja ali znanja drugih. To so tudi vrline, ki jih s številnimi prireditvami na krajevni ravni priključimo iz anonimnosti in jih ob podpori medijev širimo kot zgledne dobre prakse med posameznike, skupine in organizacije.

Z novo akcijo v letošnjem TVU, "Poslanski DA za učenje", smo spodbudili ugledne posameznike, da z obiskom prireditev v okolju, kjer so bili izvoljeni, obogatijo svoje

znanje, s svojo udeležbo povečajo pomen, svečanost in odmevnost dogodka; ob tem pa jim njihov družbeni položaj daje tudi moč za ustvarjanje "učee se skupnosti".

★ Podpora države pri izpeljavi TVU

Slovenska Vlada je vse od leta 1997 pokroviteljica projekta TVU in tako pokaže svojo načelno zavezanost vseživljenjskemu učenju **vseh ljudi**. Sprejema načrte dela in poročila o TVU in se tako neposredno seznanja z dosežki in razvojem projekta. Ob tem tudi pričakujemo, da bodo posamezni člani vlade prepoznali razvojne in promocijske priložnosti, ki jih nudi projekt TVU njihovim področjem delovanja. Kakovostni preskok od rutinske in formalne obravnave k vsebinskemu sodelovanju v zadnjih štirih letih še ni bil napravljen. Še vedno so ostale povsem neizrabljene možnosti, da bi člani Vlade z obiski prireditvev TVU izkazali moralno priznanje številnim organizatorjem in izvajalcem prireditvev. Tako bi pritegnili ne večjo medijsko pozornost in tudi pokazali z dejanji, ne le z besedami, da sprejemajo znanje kot nepogrešljivo vrednoto pri graditvi učee se družbe.

Projekt TVU v okviru načrta dela ACS sofinancira Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za šolstvo in šport pa vsako leto v večjem obsegu sofinancira posamezne izvajalce TVU na krajevni ravni. V enem letu se je obseg sofinanciranja, če ga merimo s številom izvajalcev, podvojil, in to štejemo med pomembne dosežke, čeprav gre za relativno za majhna sredstva.

Finančno podporo pa je Teden letos prvič dobil še iz drugih ministrstev: Ministrstvo za znanost in tehnologijo in Ministrstvo za gospodarske dejavnosti sta sofinancirali izpeljavo mednarodnega andragoškega kolokvija *Pismenost, participacija in družba znanja*, Ministrstvo za kulturo pa je sofinanciralo prireditve študijskih krožkov *Beremo z Manco Košir* v TVU. Čeprav je šlo za minimalni obseg denarja, smo sredstva sprejeli kot moralno priznanje za načrtovano aktivnost, saj je bila odločitev o sofinanciranju sprejeta v času velikih proračunskih omejitev.

★ Pogled naprej

Umestitev praznovanja dneva/tedna/festivala učenja odraslih pod okrilje Organizacije združenih narodov je utrdila in "globalizirala" temeljno poslanstvo tega praznika, to pa je promocija strategije vseživljenjskosti učenja. Večina drugih držav festivale učenja namenja odraslim, saj so ugotovile, da je za uresničevanje strategije vseživljenjskega učenja treba prednostno odpraviti prav primanjkljaje na področju izobraževanja odraslih. Tako so ocenile, da bi za primerno razvitost na področju izobraževanja mladine potrebovale dodatno okrog 1 % BDP (v tem okviru so potrebe po pospešenem razvoju največje na področju predšolske vzgoje), za odpravljanje primanjkljajev na področju izobraževanja odraslih pa od 1,3 do 2,7 % BDP (Strokovne podlage za nacionalni program izobraževanja odraslih: 91, Andragoški center Slovenije, 1998)

Andragoški center Slovenije je uveljavil koncept TVU, v katerem promovira strategijo vseživljenjskosti učenja za vse: obe področji - izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih - povezujemo s prireditvami TVU. Le obe skupaj lahko uresničujeta **učenje za vse ljudi – v vseh življenjskih obdobjih in z vsemi vsebinami**, ki omogočajo posameznikov in narodov intelektualni, čustveni in duhovni razvoj. Takšen koncept bomo v ACS razvijali tudi v prihodnje.

Drugo poslanstvo, ki ga bomo s TVU razvijali še naprej, je preseganje enostranskoosti pri uveljavljanju t. i. štirih stebrov učenja: izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih sta enostranska – prvi teži k učenju, “da bi vedeli”, drugi k učenju, “da bi znali delati”. S prireditvami v času TVU pa želimo uveljaviti tudi učenje “za doseganje večjega sodelovanja v skupnosti” in “učiti se biti” – tj. učenje za razvijanje osebnosti za neodvisno, razsodno in odgovorno ravnanje.

Tretje poslanstvo TVU je prevrednotenje pomena formalnega in neformalnega ter naključnega učenja. S prireditvami v TVU in s priznanji ACS osvetljujemo učne prakse in dogodke, ki pokažejo, da pomeni prav vsako učenje, pa naj poteka v priznani izobraževalni ustanovi, v družini, v prijateljskih ali interesnih skupinah, ali na delovnem mestu, nepogrešljiv kamenček v mozaiku vseživljenjskega učenja.

Z organizacijo in izpeljavo TVU uveljavljamo tudi:

- določila nacionalne politike razvoja človeških virov, opredeljene v “Strateški cilji razvoja trga dela do leta 2006, politika zaposlovanja in programi za njeno uresničevanje”, in v “Akcijski program zaposlovanja v Sloveniji za leto 2000 in 2001” (sprejela vlada RS, november 1999);
- določila iz predloga Nacionalnega programa izobraževanja odraslih (Strokovni svet za izobraževanje odraslih, december 2000)
- obveznosti Slovenije kot članice Organizacije združenih narodov, ki izhajajo iz Hamburške deklaracije o izobraževanju odraslih in Akcijskega načrta za prihodnost, ki ju je sprejela svetovna konferenca o izobraževanju odraslih (2. tema: Izboljševanje možnosti in kakovosti učenja odraslih, 16/e).

Olga Drogenik, ACS

2. poglavje: Govori ob slovesnem odprtju TVU 2000

★ Znanje brez etike in morale je nevarna dobrina

★ Dr. France Arhar, guverner Banke Slovenije

Spoštovane dame, cenjeni gospodje, cenjeni avditorij, najprej lep pozdrav vsem skupaj in iskrena hvala za povabilo v to zanimivo okolje. Nisem pričakoval, da bom kdaj povabljen med učitelje, med profesorje, torej med ljudi, ki izvajajo poslanstvo za človeka. Iz študentskih let imam pred očmi traktat Bernarda Russlla o učiteljevem poslanstvu. Govori o tem, kako sveto je to poslanstvo pri iskanju resnice, kako varljiva in relativna je lahko ta resnica. Čeprav je težko, moramo pri njej vztrajati. Težko je tudi najti voljo, če ob sebi nimamo sočloveka, ki bi nam dal spodbudo. Vemo pa, koliko spodbud so nam dali naši prvi učitelji: starši in vsi učitelji od osnovnošolskih do univerzitetnih.

Danes se mi večkrat postavlja vprašanje, ali v tej informacijski revoluciji znanje sploh še potrebujemo. Vklopimo tak ali drugačen aparat in vse imamo na dlani. Nekako zasvojeni smo s pisano besedo. Ali ni pisana beseda nekakšna potuha, tudi za naš spomin, in nas oddaljuje od žive besede, s katero je človek postal človeku človek. Kot pravi prof. Anton Trstenjak: ljudje smo drug drugemu z živo besedo. Živa beseda izraža strah, pričakovanje, kaže veselje, skratka govori o človeku.

Prihajam iz drugega sveta, iz finančnega, pa se mi postavlja vprašanje v zvezi s svobodo gibanja, v tem primeru ne duha, ampak s svobodnim pretokom denarja, blaga in storitev. Ali ni nekaj narobe na tem svetu, ko govorimo o znanju, če milijarda dvesto milijonov ljudi živi z dolarjem na dan? Ali ni nekaj narobe, če svet obvladuje 20 odstotkov bogatih in pobere 80 odstotkov svetovnega dohodka? Ali ni še bolj narobe to, da danes, ko razmišljamo o liberalnem svetu in hkrati o socialni politiki in odgovornosti, veliko podjetje, ki prevzame drugo, povzroči izgubo 11.000 delovnih mest, predsednik tega podjetja pa dobi visoko odpravnino? Sprašujem se, kje je znanje, kje je odgovornost, kje so meje takih dejanj. Prepričan sem, da sami soustvarjamo ta svet in da je znanje brez etike in morale, če se trži brez pravih in vedno veljavnih človeških norm, pravzaprav nevarna dobrina.

Majhnost našega trga nas poziva k več znanja, k poziciji, ki jo ustvarja argument: znanje omogoča, da si enakopravnejši, in znanje je garant za tvojo svobodo. Vemo, koliko lahko stane nevednost in nevednosti je kljub informacijski revoluciji še vedno ogromno. Poslanstvo ki ga imamo do ljudi, nam postavlja izziv, kako narediti te ljudi srečnejše. Revščine ne moremo pregnati le z denarjem, lahko pa jo preženemo

z odgovornimi dejanji, s svojo pomočjo, z nasvetom in s potrpežljivostjo – te nam večkrat primanjkuje. Primanjkuje nam dialoga z živo besedo, ne prek takega ali drugačnega medija. Bodimo človek človeku po živi besedi, po dejanjih, pa bo naše učenje in prenašanje slednjega na okolico plemenitejše, zrelejše in vrednejše. Vsem tistim, ki sprejemate nagrade, pa iskreno čestitam. Bodite zgled ostalim, kajti besede mičejo, zgledi pa vlečejo.

★ **Od Abecedarija do globalnega vseživljenjskega učenja**

★ **Dr. Matjaž Kmecl**

Najbrž se boste začudili, če rečem, da ob temle času Slovenci praznujemo 450. obletnico zametkov vseživljenjskega učenja; konec septembra ali v začetku oktobra 1550 sta namreč izšli prvi dve slovenski tiskani knjigi. Ena od obeh je bila abecednik, nešolski priročnik za razbiranje črk in s tem za pridobivanje bralnih in pisalnih veščin; naglo zatem je izšlo še nekaj abecednikov in vrsta drugih, v glavnem nabožnih tiskov: abecedniki so odpirali vrata vanje - vsakomur, ki se je naučil branja. Takrat se pač živ krst ni spraševal, ali je bila večšina branja funkcionalna v današnjem pojmovanju besede; bržkone bralci vsaj polovice katekizma, kaj šele drugih nabožnih in cerkvenih besedil niso razumeli; toda osnovna funkcija katekizma je z branjem tako ali drugače delovala - bralci so imeli v rokah priročnik za verovanje in so se po njem ravnali vsak v okviru svojih zmogljivosti.

Utemeljeno je seveda mogoče trditi, da prebiranje katekizma, ki je bil naša prva natisnjena knjiga, še zdaleč ni tisto, kar imamo z “vseživljenjskim učenjem” danes v mislih; toda že obvladovanje branja in pisanja, ki je bilo katekizmu pritraknjeno - naš vstop v Gutenbergovo ero se je namreč začel z nekakšnim abecedniško-katekizemskim diptihom - je kot skrito možnost vsebovalo brezmejno raziskovanje tiska in sporočil v njem. Tisk pa je še danes osnovni posrednik in razmnoževalec znanja; medmrežje (internet) je samo njegov ‘fastfudno’ nevrotični podaljšek.

Morda kakšen ultraskeptik ne verjame, da je takrat Slovincem pognala prva kal vseživljenjskega učenja, toda tak skeptik naj se ozre v Prešernov, predprešernov in poprešernov čas; pred poltretjim stoletjem so začeli namreč pri nas razmeroma pogosto izhajati priročniški tiski: o babištvo, kuharstvu, bolezni živine, čebelarstvu, škodljivcih, sadjarstvu, vinarstvu, celo o kemijskem varstvu trte, o svilarstvu, prvi pomoči, krompirju ipd.; 1843 je prišel na svetlo celo prvi časnik s tako vsebino - *Kmetijske in rokodelske novice*. Naj se mi oprusti visoka beseda, toda predstave mož, ki so svojo življenjsko moč investirali v vsa ta prizadevanja, niso bile zelo daleč od nečesa, čemur bi se dalo reči “učeča se družba”. Pred 150 leti se je razvnela celo velika strateška razprava, ali naj slovenske ljudi opismenjujejo in razsvetlujejo z estetsko kultivacijo ali s širjenjem znanja med njimi - kot da bi eno izključevalo drugo. In tako naprej.

Za vsem je tičalo oblikovanje tako imenovane nacionalne identitete: ne samo sistematiziranje slovenskih strokovnih terminologij in podobnega - po zatrjevanju literarnih zgodovinarjev so se temu delu v 19. stoletju posvetili najbolj nadarjeni možje - temveč sestavljeno utrjevanje skupinske, narodne samozavesti. Saj ne more biti dovolj samozavesten človek, ki je sicer bister, ki pa ne ve nič, ki mu ves čas dopovedujejo, da je vse njegove literature za drobno zavezan robec in da za večino boljših stvari slovenski jezik celo nima niti besede.

– V enih od zadnjih Novičk sem prebral zanimivo poročilo o razvijanju pozitivnega samovrednotenja pri mladostnikih na dveh mariborskih šolah: otroci, ki mislijo o sebi pozitivno in samozavestno, so v številnih dragocenih lastnostih povsem drugačni od otrok, ki trpijo pomanjkanje občutka za lastno vrednost; predvsem ti drugi kar naprej skušajo pobegniti pred lastno odgovornostjo. – Kajpada tovrstne psihogramatičnosti ni mogoče preprosto prenesti na narod, na državo, na široko skupnost; nekatere analogije pa so vsekakor mogoče ali celo neizbežne; in te govorijo, da je bilo zanesenjaško vlaganje v izobraževanje na Slovenskem že v 19. stoletju izjemno pomembno: ne samo za različne nacionalne zmogljivosti temveč tudi za bolj ali manj "normalno" civilizacijsko podobo Slovencev. Bržkone bi bilo še več defetizma, še več bežanja iz sebe (na "Dunaj", v "Berlin", "Rim", v "Beograd", zdaj v "Ameriko"), še več nelagodnega kritizerstva in prepirljivosti - o vsem tem govori omenjeno poročilo v zvezi s pomanjkanjem mladostniškega samozaupanja in samozavesti - če se ne bi obzorja znanja in potrebe po njem v polpretekli Sloveniji tako zelo vztrajno širile in uveljavljale.

Tako torej za slovensko prihodnost niso pomembne samo formule in maksime, ki so že skoraj aksiomske in univerzalno veljavne: da se obseg prenekaterega sodobnega znanja množi v zelo kratkih ciklih in da zato formalna šola ne zadostuje več; da je najdragocenejši kapital ustvarjalno znanje; da današnja svetovna vas ne trpi zaostajanja in da najprej zaostane tisti, ki po rokodelsko misli, da že vse in za zmeraj zna in da bodo zanj mislili drugi itd. ipd. Slovenec mora bolj kot drugi, saj to se bere celo že v nekaterih političnih programih, lastno maloštevilnost kompenzirati s "kvaliteto", ki naj bi bila predvsem ustvarjalna zmogljivost - ob pridnosti, okretnosti in drugih takih lastnostih. To pa pomeni predvsem nenehno ustvarjanje, dopolnjevanje, ažuriranje in funkcionaliziranje znanja. Preprost primer, kako zelo je to pomembno tudi za tako imenovano narodno identiteto, so že poimenovanja za vse novo, kar nas iz dneva v dan preplavlja iz širnega sveta. Najlaže in brez posebnega truda glede razumevanja je enostavno s stvarjo prevzeti tudi poimenovanje; tako smo Slovenci radi delali od pamtveka, iz nemščine, srbohrvaščine, zdaj iz angloamerikanščine. Toda slovensko poimenovanje ni pomembno le iz domoljubnih razlogov, ti mogoče še najmanj, v današnjih časih je pomembno predvsem kot znamenje razumevanja: bolj natančno ko razumemo kakšno reč, bolj smiselno jo bomo poimenovali. Za primer se velja spomniti prepira okoli "zgoščence" za tako imenovani CD: kaj vse se je v omenjeni razpravi pokazalo, koliko razlage se je sprostilo! Na koncu je prevladalo strokovno problematično merilo optičnega vtisa: "zgoščence" je ob vseh strokovnih ugovorih obstala po preprosti logiki, da je na mnogo manjši površini neprimerno več informacijskega zapisa, torej je posredniško zgoščena. Toda nič za to, v polemiki so se vseeno razbistrile številne predstave!

Precej bolj nujno, občutljivo in domala frontalno področje te vrste se bo odprlo z ustoličenjem slovenske jezikovne enakopravnosti v Evropski zvezi/uniji, ko bo treba iz dneva v dan prevajati najrazličnejše dokumente v slovenščino in prenekatero besedila iz slovenščine; potrebnih bo na stotine prevajalk in prevajalcev, ki bodo morali sproti dograjevati svoje jezikovno in siceršnje znanje; od njih ne bo odvisna samo korektnost poslovanja temveč tudi položaj formalne in neformalne identitete Slovenije in Slovencev. Iz analogne prevajalske pisarne v nekdanji avstrijski monarhiji je izšel naš prvi moderni nemško-slovenski (Cigaletov) slovar; iz nekdanjega prevajalskega urada v Beogradu so v podobnem smislu prihajale zmeraj nove pobude za razčiščevanje različnih pojmovanj. Vse to je kar naprej zahtevalo nepretrgano "učenje", seveda na najvišji ravni - in s tem, posledično, generiralo bogatitev in distinkcijo slovenske kulturne identitete.

Gre kajpada za aktualen primer, njegova logika pa velja za slovenstvo kot celoto. In tudi zato je tako zelo dobro, da smo med prvimi dejavno in organizacijsko vključeni v globalni projekt *vseživljenjskega učenja*.

★ Znanje ni le moč, je vrednota

★ Dr. Zdenko Medveš, predsednik Nacionalnega odbora za TVU

Spoštovani tvorci Tedna vseživljenjskega učenja 2000, cenjeni gostje. Že peto leto zapored si v oktobru sledijo prireditve, ki jih pod geslom Teden vseživljenjskega učenja vodi in usklajuje Andragoški center Slovenije v sodelovanju z Nacionalni odborom za TVU. Promocija vseživljenjskosti učenja je pomemben element nacionalne strategije v izobraževanju, zato je Vlada RS maja letos že petič zapored sprejela pokroviteljstvo nad TVU.

Vseživljenjsko učenje je postalo v svetovnih razsežnostih temeljno načelo organizacije sodobnega pristopa k izobraževanju. Vseživljenjskost učenja je postala tema, mimo katere ne more več nobeno strokovno srečanje o izobraževanju in noben strateškorožvojni dokument. Temeljno sporočilo vseživljenjskosti učenja daleč prešača to, kar smo razumeli pod pojmom permanentno, stalno ali nenehno izobraževanje. Poskušal bom predstaviti svoj pogled na to, kako razumem načelo permanentnosti izobraževanja in načelo vseživljenjskosti ter njun pomen za razvoj nacionalnega izobraževanja v nastajanju učeče se družbe. Na začetku naj povem, da se tudi v mojih predstavah obe načeli tesno prepletata, nista pa istovetni.

Vseživljenjskost učenja nujno vključuje tudi permanentnost izobraževanja, torej je širši pojem, saj kot strategija načrtovanja izobraževanja in pogled na izobraževanje nedvomno presega delitev na izobraževanje v mladostni in odrasli dobi. To pomeni, da sta si načeli kljub prepletenosti med seboj tudi različni. To lahko pojasnimo ob upoštevanju zgodovinskih motivov oziroma okoliščin, v katerih sta se načeli

definirali. Načelo permanentnosti izobraževanja se je razvilo predvsem kot podlaga za sodobno ureditev formalnega izobraževalnega sistema. Sporočalo je predvsem to, da izobraževanje ne more biti privilegij določenega življenjskega obdobja. Ko je v 60. letih UNESCO postavil načelo permanentnosti za svojo temeljno strateško usmeritev, je na tej podlagi začrtal strategijo, ki naj bi državljske pravice na področju izobraževanja širil od izobraževanja v mladosti na vsa življenjska obdobja. Te ideje še niso uresničene, zato tudi niso nikoli zamrle, tudi danes ne, čeprav več govorimo o vseživljenjskosti učenja kot o permanentnosti izobraževanja. Za šolsko razvite dežele postaja namreč pomembna strategija, da privilegij izobraževanja na račun javnih sredstev, kar v jedru opredeljuje možnost za uresničevanje državljske pravice, širi od mladine tudi do tako imenovane srednje generacije – še najbolj množično zlasti na generacije med 30. in 45. letom. Za takšno strategijo stoji jasna zavest, da je znanje moč, in kdor zaostaja v znanju, postaja šibak, naj je posameznik ali družba kot celota.

Toda to še ni popoln odnos do znanja. Znanje ni le moč. Nekaj odgovorov več daje o tem načelo vseživljenjskosti učenja. Oglejmo si dogodke letošnjega TVU. Ob marsikaterem od njih se postavi vprašanje, kakšno moč bi dosegli z znanjem, ki ga ta dogodek omogoča. V zadregi bi bili, zlasti če moč razumemo v njenem najbolj grobem pomenu, kot formalno doseženo stopnjo znanja, dosežen socialni status. Kakšno moč si bom pridobil, če se udeležim jezikovne klepetalnice na internetu Dobe iz Maribora, če si ogledam likovno razstavo v Rušah, če obiščem delavnico za oblikovanje gline ali se udeležim pohoda z vrtcem po Črneški gori in okolici in še in še bi lahko naštevali iz letošnjega koledarja prireditev? Za smiseln odgovor si moram postaviti neko drugo vprašanje. Ali je znanje res samo moč, o čemer me prepričuje sodobni manager. Že pri Sokratu najdem na to vprašanje povsem drugačen odgovor: resnično znanje ni moč temveč vrednota. Resnično znanje ni tisto, kar me naredi uporabnega navzven, temveč samo tisto, kar omogoča rast mene samega. Resnično znanje torej ni tisto, kar mi omogoča več in boljše producirati, temveč tisto, s čimer izboljšujem sebe. Zdaj se stvari v letošnjem koledarju prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja izidejo in velika množica dogodkov, ob katerih bi sodobni manager zamahnil z roko - češ, izguba časa in denarja -, dobi svoj globlji smisel.

V pluralni funkcionalnosti sodobnega sveta ne morem drugače, kot da sprejemam znanje enkrat kot moč in drugič kot vrednoto. Ta kompromis mi narekuje vsakdanjost brez kakšnega globljega premisleka. Zato podpiram načelo vseživljenjskosti učenja. Vseživljenjsko učenje promovira učenje kot način človeškega bivanja. In človeško bivanje je učenje. Njegova prednost pred permanentnostjo izobraževanja je, da izobraževanje in učenje globalizira. S permanentnostjo so se odpirala vrata človekovi težnji, da si lahko v katerem koli obdobju pridobiva nova formalna znanja, pa tudi da spremlja tekoče nastajanje znanja. Permanentnost je torej omogočila širjenje izobraževanja v času, toda bolj ali manj je bilo načelo razumljeno predvsem kot zahteva po odpiranju formalnih izobraževalnih institucij ljudem v

vseh obdobjih življenja. Poanta vseživljenjskosti pa je globalizacija izobraževanja tudi v institucionalnem smislu. Medtem ko strategija permanentnosti izobraževanja vsebuje predvsem časovno razsežnost, ostaja pa omejena le na formalno izobraževanje in formalne izobraževalne institucije, ima strategija vseživljenjskosti poleg te tudi prostorsko razsežnost. Vseživljenjskost mi torej bolj pomeni **povsod** v življenju kot pa zgolj **skozi vse** življenje. Povsod v življenju pomeni zlasti to, da se skuša načrtno dvigniti pomen izobraževalne dejavnosti institucij, ki po svoji naravi niso šolske. Vseživljenjskost pomeni strategijo, ki spodbuja k organizaciji učenja vsakogar, vsako institucijo in posameznika. Bistvo je torej širjenje izobraževalne dejavnosti oz. dejavnosti za širjenje znanja prav v institucijah, ki jim izobraževanje ni poglobljena dejavnost. V teh razmerah izobraževanje ni več nekaj, kar se odvija periodično bolj ali manj redno, po bolj ali manj javnih programih, periodičnih seminarjih, po tečajih, predavanjih in podobno. V konceptu vseživljenjskosti postajata izobraževanje in učenje del vsakdanjega življenja in dela, sta način tekoče izmenjave izkušenj med sodelavci, pogovor o rešitvi določenega problema v delovni skupini, pogovor o dvigu kakovosti določene storitve. Vse to je uresničevanje načela vseživljenjskosti, posebej če postaja vse to načrtno vodena aktivnost.

In tako je sestavljen koledar prireditev tudi letošnjega TVU. Več kot polovica nosilcev dogodkov niso izobraževalne organizacije. Drugo pa je vprašanje, kako skuša vsaka programska točka v koledarju, najsi bo bolj ali manj bogata, izraziti vizijo o pomenu učenja vse življenje in dokazati prepričanje, da je življenje brez učenja stanje, v katerem človek izgublja svoje temeljne navezave na kulturo, na soljudi in lastno bistvo, svoj razvoj. Pri tem niti ni pomembno, da ima pridobljeno znanje kakršno koli formalno vrednost, da torej daje posamezniku formalno moč, ki se izraža s takšno ali drugačno stopnjo izobrazbe, s takšnim ali drugačnim strokovnim ali akademskim naslovom.

Praksa je na tem področju daleč prehitela teorijo. Znotraj organiziranosti vseživljenjskosti učenja se dogajajo zelo raznovrstni dogodki, katerih "učni" učinek in namen je zelo različen. Zato se postavlja vprašanje, ali so za uresničevanje tega načela vendarle potrebna merila in kakšna so ta merila. To je izziv, ki bi ga morale sprejeti pedagoške znanosti in postopno teoretsko osvetliti sâmo načelo ter izpeljati merila za njegovo kakovostno uresničevanje. Najbrž ni dovolj reči, da se načelo strateško dobro uresničuje, če temelji na spontanosti. Človekovo življenje je namreč samo po sebi učenje. Privoliti v to bi pomenilo, da se vseživljenjskost učenja uresničuje, če kaj storimo za to ali pa ne. Če bi bilo tako, je čisto vseeno, kako je z njim, kot je vseeno s spoznanjem, da voda teče dol. Če rečem, da so potrebna merila, ne mislim, da je treba določiti restriktivne pogoje za uresničevanje vseživljenjskosti, ostaja pa odprto vprašanje, kako naprej, da v slovenskem prostoru vseživljenjskost učenja ne bo uresničevana samo en teden v letu, v Tednu vseživljenjskega učenja.

Nesporno je, da merila ne bi smela voditi k zapiranju učenja. Vseživljenjskost mora ohraniti odprtost, ki je značilna za sedanje gibanje, da na poti k znanju za nikogar ni formalnih ovir. Vseživljenjskost ne prenese formalnih ovir, kot so vpisni pogoji, mature, šolnine, zaključni izpiti, selekcije, preverjanja. V tej popolni odprtosti je smisel globalizacije izobraževanja, ki skuša nadomestiti monopol šol v zgodovini. S tem je na določen način, ki je morda ta trenutek samo simbolen, človeku in človeštvu dana zamisel o uresničitvi pravice do učenja v najbolj neokrnjeni obliki.

Pa vendar mora slediti določenim ciljem in nemara tudi določenim standardom, da se ne izgubi v vsakdanji samoumevnosti, da se tako ali tako učimo vselej in ob vsakem trenutku. Ob peti obletnici TVU bi mogoče bil čas, da se za pripravo šeste problema lotimo tudi na ravni teoretske osvetlitve.

Dovolite mi, da vsem udeležencem tega tedna zaželim uspešno izvedbo načrtovanih dogodkov, tistim, ki vas bodo pri tem obiskali, pa nova spoznanja in duhovno obogatitev.

3. poglavje: Poročilo o izvedbi projekta Teden vseživljenjskega učenja 2000

★ Uvod

Peti, jubilejni Teden vseživljenjskega učenja (od 16. do 22. oktobra) je za nami, in po odmevih sodeč se je priljubil pri izvajalcih in obiskovalcih prireditvev ter tako dosegel namen, ki so ga imeli snovalci TVU. Postal je tradicionalni vseslovenski dogodek, ki že presega v začetku postavljene okvire: časovno se čedalje bolj prilagaja potrebam ljudi v matičnem okolju, čeprav je glavnina prireditvev še vedno umeščena v tretji teden oktobra, prostorsko pa se širi ne le v zamejstvo kot doslej, pač pa dobiva izrazito mednarodne razsežnosti, letos predvsem z vključevanjem v Mednarodni teden učenja odraslih in s sodelovanjem v programu EBIS (Izobraževanje odraslih v jugovzhodni Evropi).

Osrednji namen Tedna je seveda promocija vseživljenjskosti učenja, znotraj tega vodila pa se razpira paleta ciljev, ki bi jih s projektom radi dosegli. Mednje vsekakor spada razbijanje utvar, da je izobraževanje v šoli, pa naj bo še tako kakovostno in dolgo (na vseh stopnjah), "večvredno" in da že samo po sebi odpira vse poti v življenju. Danes vemo, da je izobraževanje v mladosti zelo pomembno zato, ker

tako pridobimo znanje in usposobljenost za samozavesten vstop v življenje; daje nam intelektualno orodje, s katerim lahko izrabimo vse sposobnosti, ki jih imamo, pa tudi priložnosti, ki jih ponuja okolje, za prilagajanje trgu dela, za nadaljnje učenje in za nenehno duhovno rast.

Načelo vseživljenjskosti učenja skuša pri čim večjem številu prebivalstva prebuditi zavest, da je izobraževanje v šoli le velika priprava na proces, ki poteka vse življenje in se dejansko začne že z rojstvom. A ne le to! Pomembno je, da se učimo drug od drugega, tudi učitelji od učencev, starši od otrok, vsi pa iz izkušenj starejših ter iz domače in svetovne zakladnice kulture in tradicije, tudi tiste, že pozabljene, ki jo obujemo zato, da bi bilo življenje bogatejše.

Zato nikakor ni naključje, da se v TVU posebna pozornost namenja raznolikosti izobraževalnih vsebin, oblik in virov učenja. Gospodarska moč države ne temelji le na izrabi intelektualnih zmožnosti državljanov. Da so ljudje resnično učinkoviti, morajo biti osebno izpolnjeni, zato jim moramo omogočiti, da bodo razvili in uveljavili - če že ne vseh, pa vsaj svoje najpomembnejše - sposobnosti in talente. Te pa marsikdo odkrije šele kasneje, v praksi ali celo po naključju, ko je šolske klopi že davno prerasel. Učenje tako ni več le ekonomska kategorija ali zasebna dobrina, temveč vrednota sama po sebi.

Pomen TVU se kaže tudi v tem, da je za mnoge ljudi Teden edina ali ena redkih priložnosti, ko lahko v svojem okolju predstavijo svoje znanje, veščine, svojo izobraževalno dejavnost in se tako iz brezimnosti preselijo v središče zanimanja potencialnih uporabnikov ponujenega znanja ter strokovne in (s pomočjo javnih medijev) najširše javnosti. S svojim zgledom tako še mnoge navdušijo za učenje, njihova samopotrditve pa postane nov motiv za lastno nadaljnje učenje.

Spodbudni so podatki o rasti našega promocijskega projekta. Tako se je prvega Tedna vseživljenjskega učenja 1996 udeležilo 58 izvajalcev s približno 500 prireditvami, leta 1997 je bilo po vsej Sloveniji 137 izvajalcev in blizu 1.000 prireditev, leto kasneje je 267 izvajalcev pripravilo 1.500 prireditev, lani se je v TVU vključevalo 374 izvajalcev s 1.900 prireditvami, letos pa je v TVU 2000 vložilo svoje sposobnosti in navdušenje več kot 500 sodelujočih, predstavljenih pa je bilo okrog 1.900 različnih možnosti za učenje oziroma izobraževanje, vseživljenjskost učenja je bila predstavljena na najrazličnejše načine, marsikje so proslavili učne in strokovne dosežke ter predstavili sadove ustvarjalnosti ljudi vseh generacij.

★ **Pripravljalne dejavnosti**

Z Načrtom Tedna vseživljenjskega učenja 2000, sprejetim na seji Nacionalnega odbora TVU, 28. marca 2000, in sklepom Vlade RS, 11. maja 2000, so bili postavljeni temelji za izvedbo jubilejnega, petega Tedna v Sloveniji (v prilogi 2 so navedeni

vsii sodelavci pri projektu). Oblika izvedbe izhaja iz strateškega načrta TVU, sprejetea junija 1998, obogatena z izkušnjami in predlogi mnogih, ki so se v prireditve Tedna že vključevali, hkrati pa prihaja do pomembne širitve TVU zaradi prvega Mednarodnega tedna učenja odraslih pod okriljem OZN.

Nacionalni odbor TVU je na Vlado RS naslovil prošnjo, da bi tudi letos prevzela pokroviteljstvo nad projektom, in prejel pozitiven odgovor.

S TVU-Novičkami je bila za sodelovanje v TVU 2000 animirana celotna mreža dose-danjih sodelavcev in potencialnih izvajalcev promocijskih programov (2.700 naslo-vov), obveščeni in povabljeni k sodelovanju so bili tako (v skladu s sklepom NO) tudi vsi slovenski župani. Posebej (z neposredno animacijo možnih izvajalcev) smo se potrudili prebuditi zanimanje za TVU v Posavju in Zasavju, kjer je bilo doslej naj-manj sodelujočih. V Načrtu TVU je bila posebna pozornost namenjena pridobiva-nju sponzorjev in animaciji ministrstev, predvsem Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za malo gospodarstvo in turizem, ki naj bi prevzeli koordinacijo prireditve na področjih, za katera sta pristojni.

★ **Objava razpisa in izbor dobitnikov priznanj ACS za posebne dosežke pri učenju odraslih v Sloveniji za leto 2000**

Postopek je vodila Melanija Končina. Dokumentacija je bila pripravljena po lan-skem, že preizkušenem vzorcu, le na novem dopisnem papirju, oblikovanem v skla-du z novo grafično podobo TVU.

Razpis za priznanja ACS 2000 je bil objavljen v TVU-Novičkah 1/2000, majskih Novič-kah, na spletni strani TVU, v majski številki Šolskih razgledov ter v časnikih Delo in Večer. Obvestilo o razpisu je bilo moč prebrati tudi na teletekstu TV Slovenija.

Novost v animaciji javnosti je bil poseben dopis, ki smo ga poslali na 1060 naslo-vov izvajalcev izobraževanja odraslih, sodelavcev ACS in prejemnikov Novičk po vsej Sloveniji. V animacijo (neposredno in po telefonu) so se vključevali tudi delavci ACS. Iz ugotovitve, da letos predlagatelji s pripravo predlogov niso imeli večjih te-žav, lahko sklepamo, da je bilo razpisno gradivo dobro pripravljeno in da je bila tudi animacija pravšnja.

★ **Razpis natečaja za najboljšo fotografijo na temo "Življenje je učenje – naj bo veselo"**

Positivne izkušnje z lanskim natečajem za najboljšo risbo na temo učenja so nas spodbudile, da smo se tudi letos odločili za razpis natečaja, tokrat fotografskega, izvedli pa smo ga v sodelovanju s Fotografsko zvezo Slovenije, Univerzo za tretje življenjsko obdobje in Zavodom RS za šolstvo. Natečaj je bil tudi medijsko podprt z

objavami v prilogi Naše žene, v TVU-Novičkah ter na spletnih straneh TVU in Fotografske zveze Slovenije. Za izvedbo natečaja je bila odgovorna mag. Maja Korošak.

★ **Priprava in razdeljevanje predstavitvenega gradiva za TVU 2000**

Predstavitveno gradivo je bilo pripravljeno v skladu z načrtom TVU 2000. To področje dejavnosti je vodila mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ki je s posebno delovno skupino pripravila tudi novo celostno grafično podobo. Letošnje predstavitveno gradivo tako obsega **dva plakata, koledar prireditve TVU** s seznamom vseh sodelujočih, **logotip TVU 2000** v različnih formatih, primernih za nadaljnjo grafično obdelavo, **zgbanko z vstopnico** za prireditve TVU, **papirno kocko, dopisni papir** in **priznanja** ter **propagandne cofke** z oznako TVU, kar se je v minulih letih izkazalo kot prijazno animacijsko sredstvo za udeležence TVU vseh starosti.

Teden vseživljenjskega učenja je imel že doslej svoj prostor tudi **na spletnih straneh ACS**, na naslovu <http://www.acs.si/tvu>. V pripravljalnem obdobju so bile te strani posodobljene, pod vodstvom mag. Zvonke Pangerc Pahernik pa so se začele tudi priprave na vzpostavitev **internetnega koledarja** prireditve TVU, ki je v času Tedna omogočal tudi brskanje po koledarju.

★ **Priprave na otvoritveno slovesnost**

Nataša Elvira Jelenc poroča, da so se priprave na osrednjo slovesnost v Tednu vseživljenjskega učenja začele že junija s sprejetjem načrta in oblikovanjem delovne skupine. Najzahtevnejše naloge so bile opravljene poleti, takoj po razglasitvi letošnjih dobitnikov priznanj za vseživljenjsko učenje, saj je bilo treba vseh 14 dobitnikov priznanj obiskati, jih intervjuvati in posneti v avtentičnem okolju, iz česar so bili potem pripravljene videoportreti in pisne predstavitve njihovih dosežkov. Velja opozoriti, da moramo imeti za kakovostno predstavitev pripravljenega veliko več gradiva, kot ga je potem vključenega v triminutni avdio-vizualni zapis. Terenskemu delu je sledila montaža v studiu, snemanje govornega dela predstavitve in glasbena oprema posnetkov.

Zadnji del priprav je bil namenjen zasnovi scenarija prireditve, zagotavljanju prostorov in tehnične opreme za predvajanje posnetkov, vključevanju prevajalk (zaradi številčne mednarodne udeležbe na osrednjih prireditvah TVU) in pošiljanju vabil ter brezplačnih vstopnic, saj se je napovedovalo številnejše občinstvo, kot bi ga dvorana v prostorih Hermesa Softlaba lahko sprejela.

★ **Priprave na 4. Andragoški kolokvij**

Tema letošnjega kolokvija je bila povezana z mednarodno raziskavo o pismenosti odraslih v sodobni družbi, zato je bil izbran naslov "Pismenost, participacija in

družba znanja". Glede na odmevnost tematike smo se odločili za prireditev z mednarodno zasedbo, zato smo v pripravljalnem obdobju povabili k sodelovanju vse znane strokovnjake in ustanove (z omenjenega področja) po svetu, vabila pa smo poslali tudi vsem prejemnikom angleške izdaje naših TVU-Novičk.

Pripravljenost za sodelovanje je bila nepričakovano velika (v prilogi 3 si lahko ogledate seznam udeležencev in naslove prispevkov), tako da se je kolokvij razvil v pravo mednarodno konferenco, vsekakor pa smo stikom s strokovnjaki po svetu namenili celo letošnje poletje. Do začetka septembra smo zbirali tudi pisne prispevke udeležencev, ki smo jih še pred začetkom kolokvija izdali v založbi ACS kot zbornik referatov in krajših razprav. Priprave na kolokvij in izdajo zbornika je vodila Mateja Pečar, ki je pripravila tudi poročilo o izvedbi nalog, povezanih s kolokvijem.

★ Promocijske dejavnosti v okviru priprav na TVU 2000

Za to področje je bila odgovorna mag. Maja Korošak, ki je poskrbela, da so bile vse dejavnosti, povezane s TVU 2000, ves čas tudi medijsko podprte – tako s pomočjo publikacij, ki jih izdaja Andragoški center in objav na matičnih spletnih straneh, kot tudi z zagotavljanjem objav in predstavitev v javnih medijih.

★ Pregled izvedbe osrednjih dejavnosti TVU in prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja (od 16. do 22. oktobra 2000)

★ Promocijske dejavnosti

Glede na to, da so promocijske dejavnosti povezane prav z vsakim korakom izvedbe TVU, predstavljamo najprej to področje – v skladu s poročilom mag. Maje Korošak.

Obveščanje domače in tuje javnosti

S TVU-Novičkami 1/2000 (objava načrta TVU 2000 in razpisa za prijavo dejavnosti v TVU 2000) ter 2/2000 (štiriletno poročilo o poslanstvu, promociji in razvoju projekta TVU) in z rednimi mesečnimi izdajami Novičk (izhajajo v povprečni nakladi 2.700 izvodov) smo obveščali vse, ki so z dogodki Tedna kakor koli povezani v slovenskem prostoru, za tujino pa smo pripravili dvojezično izdajo TVU-Novičk 3/2000 s predstavitvami dobitnikov priznanj (v nakladi 4.000 izvodov). TVU-Novičke smo izdajali v tiskani obliki, na voljo pa so bile tudi na spletni strani TVU.

Promocija TVU na nacionalni ravni

Najpomembnejša novost letošnje promocije TVU na nacionalni ravni je bil poskus **pritegnitve Vlade za sodelovanje v TVU**. Predvsem smo želeli animirati ministrstva za financiranje prireditev TVU, pa tudi za konkretno sodelovanje v okviru Tedna, in sicer tako, da bi ministrstva animirala svoje mreže organizacij.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve se je odzvalo tako, da je nevladnim organizacijam poslalo dopis s podpisom ministra, ki mu je bilo priloženo tudi promocijsko gradivo TVU. Okrepilo se je tudi sodelovanje s Turistično zvezo Slovenije; ta je prav tako z dopisom in promocijskim gradivom spodbudila mrežo svojih društev k sodelovanju v TVU. Z denarnim prispevkom sta se odzvali ministrstvo za kulturo in ministrstvo za gospodarske dejavnosti. Druga ministrstva so nam odgovorila, da so vsa predvidena sredstva za izobraževanje že pošla in da naj se naslednje leto prijavljamo na razpise. Na ACS smo zato sklenili, da bomo v naslednjem letu skušali pri ministrstvih vplivati na oblikovanje razpisov tako, da bo vsebovana postavka TVU, med nalogami za prihodnost pa je tudi ta, da bomo o razpisih obveščali izvajalce TVU. Na to smo jih prvič opozorili že na septembrskem srečanju, obveščanje pa je tudi del programa na prednovoletnem srečanju prijateljev TVU. Letos smo tako pridobili dragocene izkušnje, kako se lotevati podobnih projektov. Z animacijo Vlade bomo vsekakor nadaljevali tudi v naslednjem letu.

Pomembna novost TVU 2000 je bila tudi akcija **Poslanski DA za učenje**: poskušali smo animirati čim več poslancev Državnega zbora za udeležbo na prireditvah TVU na terenu, tam, kjer živijo. Vsem smo poslali dopise s povabilom k sodelovanju, dogovarjali pa smo se tudi z voditelji in sekretarji poslanskih skupin. Sodelovanje so odklonili le v SNS in DESUS; prijazno so se odzvali v ZLSD, pa tudi posamezniki iz SDS. Žal so se volitve izkazale kot ovira, zaradi katere načrta nismo mogli izpeljati tako, kot je bil zamišljen. Na terenu so akcijo podprli, in skupaj z njimi nam je vendarle uspelo pritegniti nekaj poslancev, tako da so o akciji poročali tudi mediji. Pri oceni opravljenega dela smo sklenili, da prihodnje leto pobudo obnovimo in jo izvedemo v tesnejšem sodelovanju z izvajalci. Težava je le v tem, da ti skoraj do konca septembra ne vedo natančno, kako bo sestavljen njihov program TVU.

Medijska promocija TVU na nacionalni ravni je potekala po načrtu, o TVU so poročali v vseh glavnih dnevnikih časopisih, a (z izjemo Večera) le s skupimi informacijami. V Primorskem dnevniku nam je Ministrstvo za znanost in tehnologijo odstopilo tudi svoj zakupljeni prostor na tematski strani. O dogodkih Tedna je poročal Radio Slovenija (v različnih programih), Val 202 in Radio Ognjišče. Poročali so tudi v številnih regionalnih in lokalnih časopisih, radijskih postajah, in pri nekaterih objavah so sodelovali tudi strokovnjaki ACS. Občutno bolj kot lani pa so se odzvale revije (Naša žena, Albert, Revija o knjigi, Moj hobi, Didakta, Ampak, Ljubljana, Lipov list, Oko...).

Kot kaže, pa se televizijskim hišam dogodek še vedno ne zdi vreden poročanja ali predstavitve (Teden je bil zastopan le na TV Slovenija v oddaji Modro, neposredno v času TVU pa še v oddaji Po Sloveniji; na kratko je poročala tudi POP TV). Zato bomo razmislili o tem, kako dogodek oblikovati tako, da bo zanimiv tudi za ta medij.

Spoznanje letošnjega TVU je, da se je (gledano v celoti) prireditve v medijih vendarle prijala: prvič se je namreč zgodilo, da so novinarji in uredniki želeli dobiti gradiva in informacije vnaprej, hkrati pa so o TVU pisali z večjo zavzetostjo (in več znanja) kot prejšnja leta.

Distribucija promocijskih gradiv: Pri razdeljevanju gradiv smo sodelovali z izvajalci po terenu, s Hermesom Softlabom, Intersparom, splošnoizobraževalnimi knjižnicami in McDonald'som Slovenija. Letošnja novost je bilo sodelovanje McDonald'sa Slovenija, ki je 3.000 "vstopnic TVU" razdelil svojim gostom skupaj z računom ter izobesil plakate v restavraciji na Čopovi in pri železniški postaji. Za naslednje leto bi to sodelovanje lahko še razširili.

Fotografski natečaj: Med prireditvami ACS je bil tudi natečaj za najboljšo fotografijo na temo učenja. V razpisanem roku je prispelo 81 fotografij. Komisija je opravila širši izbor za razstavo in ožji izbor 12 fotografij, ki jih bomo uporabili pri izdelavi promocijskega gradiva ob 10-letnici ACS prihodnje leto. Vsem avtorjem in tudi članom komisije smo že poslali obvestila.

V Tednu vseživljenjskega učenja je v sodelovanju z Založništvom Jutro izšla knjiga **Kulturna pedagogika dr. Karla Ozvalda**. Gre za ponovno izdajo knjige, ki je prvič izšla leta 1927, po vojni pa se niti v strokovnih krogih niti širše v javnosti ni več omenjala. Avtor v njej razlaga svoje videnje učenja vse življenje in ga uvrščamo med pionirje vseživljenjskega učenja, zato je bil letošnji TVU pravšnja priložnost za ponatis. Knjigo smo delno že promovirali v času Tedna, načrtujemo pa tudi podrobnejše predstavitve knjige v javnih medijih.

Promocija izjemnih dosežkov na področju vseživljenjskega učenja

Pomembno področje promocije vseživljenjskega učenja zavzemajo predstavitve dobitnikov priznanj ACS, saj je najboljša motivacija za učenje ali za izvedbo projekta - zgled, se pravi uspešen posameznik/skupina/ustanova/lokalna skupnost, in to tem bolj, kolikor več ovir je moral kdo premagati na poti k cilju! Priznanja so poleg tega pozitivna motivacija, ki je bistveno močnejša od negativne, temelječe na strahu ali nezadovoljstvu (grozeča izguba zaposlitve, nezanimivo delo, neizrabljeni talenti...).

Za promocijo dobitnikov priznanj je bilo poskrbljeno na več ravneh, in sicer:

- **V okviru ACS:** z izdajo posebne številke TVU-Novičk (TVU-Novičke 3/2000 so bile dvojezične, ob 5-letnici prirejanja "tedna" pa smo v njih predstavili vseh dosedanjih 49 dobitnikov priznanj za izjemne dosežke na področju vseživljenjskega učenja); s pripravo video-portretov vseh dobitnikov priznanj (letos štiri najstih); s slovesno podelitvijo priznanj in predvajanjem video-portretov ter s predstavitvijo dobitnikov priznanj na spletni strani ACS.

- **Na nacionalni ravni:** V dnevno časopisje s tehtnejšimi predstavitvami letos nismo prodrli; objavljena sta bila le dva splošna zapisa (en vsebinski v Večeru in zgolj formalni v Delu); stiki z državnim radijem so bili vzpostavljeni, vendar se je našel prostor za dobitnike priznanj le v nočnem terminu; televizija priznanjem ni namenila nobene pozornosti.

Dogovor o trajnejšem sodelovanju je dosežen z nekaterimi uredništvii revij in druge periodike: celostne predstavitve vseh dobitnikov priznanj so bile že tretje leto zapored objavljene v posebni prilogi Naše žene; vsi dobitniki so bili na kratko predstavljeni v zakupljeni strani Šolskih razgledov; dobitniki, zanimivi s stališča turizma, v Lipovem listu; dobitniki priznanj in izvajalci TVU v treh številkah mesečnika Ampak; dobitniki priznanj, prebivalci Ljubljane, so bili predstavljeni v časniku MOL Ljubljana. Z uredniki vseh omenjenih časnikov je dogovorjeno nadaljnje sodelovanje.

- **Na regionalni in krajevni ravni:** Teh predstavitev je bilo največ, kar je za mobilizacijo javnega mnenja oziroma ozaveščanje o pomenu vseživljenjskega učenja tudi najpomembnejše.

V celotnem promocijskem spletu so poleg mag. Maje Korošak sodelovali: Slavica Borca Kucler pri promociji dobitnikov priznanj, novinarji in ne nazadnje delavci ACS kot člani omizij ali intervjuvanci ter kot pisci strokovnih prispevkov (dr. Vida A. Mohorčič Špolar, Olga Drogenik, mag. Zvonka Pangerc Pahernik, dr. Livija Knaflič, mag. Ester Možina). Za dokumentiranje prisotnosti TVU v medijih je poskrbel Peter Monetti.

★ 4. Andragoški kolokvij z mednarodno udeležbo – na temo *Pismenost, participacija in družba znanja*

Namen mednarodnega Andragoškega kolokvija *Pismenost, participacija in družba znanja* je bil osvetliti stanje v Sloveniji na področju izobraženosti, pismenosti in udeležbe odraslega prebivalstva v različnih oblikah izobraževanja, in to primerjati z okoliščinami v razvitih evropskih in nekaterih srednjeevropskih državah ter pridobiti spoznanja, ki bi pomagala odpraviti razvojni zaostanek na tem področju pri nas.

Rezultati raziskav, opravljenih v okviru priprave Strokovnih podlag za Nacionalni program izobraževanja odraslih, opozarjajo, da Slovenija zaostaja za razvitimi državami po izobraženosti prebivalstva za okoli 10 let. Kakovost in uporabnost znanja prebivalstva lahko merimo tudi s stopnjo pismenosti. V 20 državah so izpeljali raziskave pismenosti odraslega prebivalstva, med njimi je bila leta 1998 tudi Slovenija. Z dosežki v pismenosti smo se uvrstili izjemno slabo: po vseh kazalcih smo v skupini štirih najslabše uvrščenih držav, skupaj s Poljsko, Madžarsko in Čilom, takšne uvrstitve pa seveda nismo pričakovali. Tokratni kolokvij je bil prav zaradi neugodnih izsledkov raziskave namenjen premisleku o tem, kako različne stroke in področja osvetljejo omenjene probleme; želeli smo tudi nakazati poti, možnosti in odgovornosti za

dvigovanje ravni (uporabne) pismenosti odraslega prebivalstva. Na kolokviju nismo iskali ene resnice ali dokončnih odgovorov: z razpravo smo želeli odpreti vprašanja in se soočiti z različnimi osvetlitvami zato, da bi bili za nekaj pogledov bogatejši.

Prav zato smo tudi poskrbeli, da je bila večina prispevkov objavljenih že vnaprej, v **zborniku *Pismenost, participacija in družba znanja***, prispevki, ki niso bili pravočasno oddani, pa bodo objavljeni v *Andragoških spoznanjih*.

Kolokvija se je udeležilo 70 priznanih domačih in tujih strokovnjakov iz šestih držav: Bolgarije, Velike Britanije, Madžarske, Švedske, Združenih držav Amerike in Slovenije.

Pogrešali smo večjo udeležbo razpravljalcev iz gospodarstva, saj nas je zanimalo, kako se z obravnavano problematiko srečujejo v slovenskih podjetjih.

Prispevki so bile razdeljeni na plenarne referate in krajše razprave. Razpravljalci so bili: **mag. Ester Možina** (ACS), **dr. Vida A. Mohorčič Špolar**, direktorica ACS, iz Švedske se je kolokvija udeležil **dr. Albert Tuijnman**, direktor mednarodnega inštituta za izobraževanje na Univerzi v Stockholmu, vodilni sodelavec mednarodne raziskave o pismenosti odraslih in urednik Enciklopedije izobraževanja odraslih; **Alan Tuckett**, direktor nacionalnega inštituta za izobraževanje odraslih v Veliki Britaniji, govoril o 25 letih kampanje za pismenost v Veliki Britaniji; z Madžarske sta se prišli **Ilona Banfi** in **Emese Felvegi** z Nacionalnega inštituta za izobraževanje. Plenarni del sta nato nadaljevali domači strokovnjakinji, **dr. Darja Piciga** s Pedagoškega inštituta in **dr. Ana Krajnc** s Filozofske fakultete. Predstavitve plenarnih referatov je zaključil **dr. Lojze Sočan** s Fakultete za družbene vede, ki je v svojem prispevku osvetlil pismenost odraslih z vidika nove ekonomije.

Drugi dan kolokvija so bili na vrsti diskusijski prispevki 27 domačih in tujih strokovnjakov z različnih področij. Novost letošnjega kolokvija je bila **delavnica** pod vodstvom Angležinje **Tare McArthur**, učiteljice v programih opismenjevanja v revnejših londonskih četrtih. Delavnice se je udeležilo 27 učiteljev PUM in UŽU ter nekaj domačih in tujih strokovnjakov s tega področja.

★ Priznanja ACS 2000

Melanija Končina je poročala, da je na razpis letos prispelo 55 predlogov; 54 je bilo veljavnih, 1 predlog pa je prispel po razpisanem roku. Med temi je bilo 13 predlogov za priznanja posameznikom za izjemne lastne učne dosežke, za priznanje št. 2 (namenjeno skupinam) je v roku prispelo 10 predlogov, in za priznanje št. 3 (za izjemne dosežke pri bogatitvi znanja drugih) - 31 predlogov. Sedem predlagateljev je moralo svoje predloge dopolniti.

Da je komisija za podelitev priznanj ACS lažje opravila delo, so bili pripravljene vsebinski povzetki priložene dokumentacije. Pri oblikovanju povzetkov smo upoštevali kriterije, zapisane v Pravilniku o podeljevanju priznanj ACS. Originalno gradivo, ki ga vsebujejo predlogi, je na voljo v ACS, kjer hranimo vso dokumentacijo.

21. junija 2000 se je **komisija za podeljevanje priznanj ACS** (v sestavi: dr. Vida A. Mohorčič Špolar, mag. Jože Miklavc, Lilijana Grof, Metka Svetina, mag. Ester Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek, ki so se seje udeležili, medtem ko so bili dr. Lojze Sočan, mag. Stane Vlaj in dr. Alenka Šelih odsotni) odločila za podelitev 14 priznanj v treh kategorijah (v vsaki je mogoče podeliti največ 5 priznanj):

Priznanja posamezniku(ci) za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja so prejeli: Marino Kačič, Ljubljana, Borut Holy, Ljubljana, Nevenka Jelen, Šempeter, Jana Košir, Ljubljana, Alma Plivac, Jesenice. Priznanja skupini za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja: Interesna skupina podeželskih žena Predmeja, Predmeja, Ansambel Trutamora Slovenica, Ljubljana, Študijski krožek "Naredimo naš kraj lepši", Knežak, Ljudske pevke iz Zabovcev – sekcija Folklornega društva AJŠ Markovci, Markovci. Priznanja posamezniku(ci), skupini, društvu, ustanovi, podjetju ali lokalni skupnosti za izjemne strokovne ali promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih: Štefan Huzjan, Grosuplje, Milica Prešeren, Ljubljana, Razvojnizobraževalni center Novo mesto (RIC), Novo mesto, Damijan Kljajič, Velenje, Turistično-športno društvo Kostel, Vas.

V času od 22. – 29. junija 2000 smo poslali obvestila o odločitvi komisije vsem dobitnikom priznanj in njihovim predlagateljem, ostali predlagatelji pa so prejeli vljudnostno pismo z zahvalo za udeležbo in povabilom k sodelovanju na prihodnjem razpisu.

Med nalogami, ki jih je skupina za priznanja letos opravila, so tudi naslednje: priprava listin o priznanju in daril za dobitnike; izdelava pečata; sodelovanje v pripravah in izvedbi podelitve priznanj; priprava načrta za podeljevanje priznanj na področju vseživljenjskega učenja v prihodnje (med predlogi je na primer zasnova nove kategorije priznanj za najboljše diplomske, podiplomske in doktorske naloge s področja izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja).

★ Slovesnost ob odprtju TVU 2000 s podelitvijo priznanj

Osrednjo slovensko prireditev ob odprtju Tedna vseživljenjskega učenja 2000, petletnici prirejanja TVU s prvo vključenostjo Slovenije v prireditev Tedna na mednarodni ravni in seveda slovesno podelitvijo priznanj ACS predstavlja Nataša Elvira Jelenc.

Skoraj dve uri trajajoča osrednja prireditev je potekala v prostorih podjetja Hermes-Softlab, v ponedeljek, 16. oktobra 2000 s pričetkom ob 11. uri. Obisk je bil izjemen, saj je bilo v dvorani prek dvesto gostov iz domovine in tujine. Slovesnost je

odprla direktorica ACS, dr. Vida A. Mohorčič Špolar, z uvodnimi govori pa so nastopili tudi dr. Matjaž Kmecl, dr. Zdenko Medveš in dr. France Arhar.

Kulturni program so izvedli pevci kvarteta 'Zvok' in dve glasbeni zasedbi med dobitniki priznanj, ansambel Trutamora Slovenica ter Ljudske pevke iz Zabovceev, ki sta se prijazno odzvali našemu vabilu, da nas obogatita s svojim čudovitim znanjem.

Dobitnike priznanj smo - podobno kot lani - predstavili s krajšimi videoportreti. Prireditev sva vodila Darijan Novak in Nataša Elvira Jelenc. Pri zasnovi prireditve in njeni izvedbi so sodelovale tudi Melanija Končina, Zdenka Birman Forjanič ter Slavica Borka Kucler. Režijo, snemanje, montažo in glasbeno opremljenost videoportretov je pripravil Boštjan Miha Jambrek, spremno besedilo Slavica Borka Kucler, brala sta Melanija Končina in Darijan Novak.

Pri pripravi in izvedbi so nam dobrohotno priskočili na pomoč tudi sponzorji, predvsem podjetje Hermes Softlab, ki nam je odstopilo dvorano (s pripadajočo opremo, tudi prevajalsko, saj so tretjino dvorane napolnili gostje iz tujine!), gostiteljsko podjetje pa je prispevalo tudi del pogostitve; založbi Mladinska knjiga in Slovenska knjiga sta prispevali knjižne nagrade za dobitnike priznanj, Revija o knjigi (Založba Rokus) pa je podarila enoletno naročnino na to revijo; Digitalna videoprodukcija Slak je omogočila brezplačno montažo posnetkov, Matej Hrovat pa je digitalno obdelal vse zvočne posnetke. Za njihov prispevek k naši slovesnosti smo jim resnično hvaležni.

★ Srečanje TVU-EBIS

Andragoški center Slovenije se je s svojimi večletnimi izkušnjami pri prirejanju Tedna vseživljenjskega učenja doslej že dodobra uveljavil tudi v mednarodnih strokovnih krogih, kjer so opazili naše dosežke in nas začeli obravnavati kot enakovredne partnerje v mednarodnih projektih. Letos nas je tako Nemška zveza ljudskih univerz (IIZ/DVV) povabila, da s projektom TVU sodelujemo v mednarodnem projektu EBIS (Izobraževanje odraslih v jugovzhodni Evropi), v katerem sodelujejo države, združene v Partnerstvu za mir v jugovzhodni Evropi. Pripravili smo poseben program – TVU EBIS za države partnerice v projektu Nemške zveze ljudskih univerz.

Na naše povabilo, da si TVU 2000 ogledajo v živo in tako pridobijo najnujnejše znanje, potrebno za organizacijo podobnih prireditev v njihovem lastnem okolju, se je odzvalo kar 30 udeležencev (iz Albanije, Bosne in Hercegovine, iz Jugoslavije in s Kosova, Makedonije, Romunije, Hrvaške ter Estonije (tu so letos že tretjič organizirali Teden učenja odraslih, izkušnje z enkratnim festivalom učenja imajo v Tuzli, medtem ko je bila večina udeležencev še brez tovrstnih izkušenj).

Skupina TVU-EBIS se je pridružila domačim in tujim gostom na slovesnem odprtju TVU 2000 in podelitvi priznanj ACS za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih; obiskala je dogodke na krajevni ravni (LU Kočevje, RIC Novo mesto in Folklorna skupina Trate); na prvi delavnici spoznala izkušnje s prireditvami v drugih državah in pri nas, na drugi delavnici pa pripravila koncept prireditve za lastno državo.

★ **Prireditve TVU 2000 na krajevni ravni**

Prireditve je – kot že vsa leta doslej – koordiniral Andragoški center Slovenije. O pisani paleti dogodkov najlepše priča Koledar prireditev, ki je ostal v dragoceno pričevanje o bogati domišljiji in prizadevnosti izvajalcev v najrazličnejših okoljih po vsej Sloveniji in v zamejstvu. V tej vseslovenski manifestaciji je bila združena ustvarjalnost 500 izvajalcev programov; v formalnih in neformalnih okoljih je bilo predstavljenih 1.900 različnih možnosti za učenje in izobraževanje, promovirana je bila strategija vseživljenjskega učenja, predstavljeni so bili izjemni dosežki (osebni in strokovni) na področju učenja odraslih in vseživljenjskega učenja, marsikje so Teden počastili s kulturnimi dogodki, predstavitevami knjig in podobnimi slovesnostmi.

Celostna predstavitev dogajanja po Sloveniji v okviru TVU je zajeta v poglavju 4, Analizi Tedna vseživljenjskega učenja, seznam prireditev v organizaciji ACS pa je naveden v prilogi 4.

★ **Sklepne dejavnosti**

Sklepne dejavnosti Tedna so bile namenjene **analizi letošnje prireditve**, njeni promociji in predstavitvi dobitnikov priznanj ACS.

TVU 2000 je s svojo razvejenostjo na krajevni, državni in mednarodni ravni presegle vsa pričakovanja in odprl vrsto nalog, ki nas čakajo v prihodnje.

V sklepno obdobje je umeščeno tudi (zdaj že tradicionalno) **prednovoletno srečanje** izvajalcev oziroma (kot jih raje poimenujemo) prijateljev TVU, na katerem predstavimo poročilo o celotnem projektu TVU s stališča organizatorja z analizo izvedbe in predstavitvijo modela TVU 2001.

Srečanje je namenjeno tudi izmenjavi izkušenj pri prirejanju TVU na krajevni in regionalni ravni ter napotkom za spremljanje razpisov, prek katerih država zagotavlja denar za izvedbo projektov s področja vseživljenjskega učenja oziroma učenja odraslih.

Zadnje dejanje predstavljata izdaji TVU Novičk 4/2000 (tu naj bi bila zbrana vsa spoznanja, povezana s TVU 2000 in predstavljena izhodišča za prihodnje leto) ter angleške izdaje TVU Novičk, tako da so tudi naši bralci v tujini seznanjeni z našimi izkušnjami in načrti. Vse publikacije, izdane v zvezi s TVU 2000, so navedene v prilogi 5.

★ Zunanja pomoč pri izvedbi TVU

Podpora ministrstev in drugih vladnih struktur

Člani skupine ACS za izvedbo Tedna so enotnega mnenja, da je bila odločitev za vključevanje vladnih struktur v projekt TVU pravilna, saj smo uspeli pritegniti ministrstva za gospodarstvo, za kulturo ter za znanost in tehnologijo. Žal pa letos še nobeno ministrstvo ni uporabilo svojih informacijskih mrež za nadaljnjo animacijo zaledja v podporo Tednu vseživljenjskega učenja.

Sponzorji (prostori, pogostitev in knjižne nagrade dobitnikom priznanj)

Za slovesnejšo izvedbo prireditve ob odprtju Tedna in čim bolj kakovosten potek 4. Andragoškega kolokvija z mednarodno udeležbo, smo morali zagotoviti večjo dvorano z najsodobnejšo avdio-vizualno, računalniško in prevajalsko opremo.

Poleg osrednjega prireditvenega prostora smo potrebovali tudi manjšega - za tiskovno konferenco in delavnico ter primeren prostor za postavitve razstave. Vse to smo dobili za dva dni v brezplačen najem na Litijski 51, v podjetju Hermes Softlab. Podjetje je delno sponzoriralo tudi pogostitev ob slovesnem odprtju Tedna.

Za dobitnike priznanj ni bil doslej ustanovljen nikakršen nagradni sklad, zato je izražanje spoštovanja njihovim dosežkom prepuščeno naši lastni domišljiji (ta je na delu pri oblikovanju osrednje prireditve) ter sponzorjem. Letos so pri zagotavljanju nagrad sodelovale tri založbe: Mladinska knjiga (knjige in plošče v vrednosti 45.000 SIT), Slovenska knjiga (knjige v vrednosti 38.000 SIT) in Rokus (14 letnih naročnin na revijo O knjigi, v vrednosti okrog 40.000 SIT).

Ker je bilo med letošnjimi dobitniki priznanj več skupin (ŠK, društva...), je pomemben delež k nagradam prispeval tudi ACS. Tako smo dobitnikom priznanj podarili kar 32 lastnih publikacij (Ozvaldova Kulturna pedagogika, Izobraževanje in priložnost na trgu dela, Organiziranost izobraževanja v slovenskem gospodarstvu, Uporaba prosojnic, Izkušnje v izobraževanju odraslih v Sloveniji).

Digitalna videoprodukcija Slak je omogočila brezplačno montažo posnetkov.

Naj omenim tudi to, da sta brezplačno nastopili tudi obe glasbeni skupini – dobitnici priznanj, ansambel Trutamora Slovenica in Ljudske pevke iz Zabovcev (lükariče), ki so častne goste celo obdarile s kitami "lūka".

Slavica Borka Kucler, ACS
(v sodelovanju z vodji delovnih skupin)

Poglavje 4: Analiza Tedna vseživljenjskega učenja 2000

Uspešnost projekta Teden vseživljenjskega učenja že vseh pet let merimo z nekaterimi ključnimi kazalci, ki kažejo, da se je TVU v slovenskem prostoru uveljavil kot množična prireditve s plemenitim poslanstvom. Tako iz leta v leto narašča število ustanov, skupin in posameznikov, ki predstavljajo svoje dejavnosti vse večjemu številu obiskovalcev vseh starosti z namenom, da se uveljavi in utrdi naša skupna zavezanost zamisli vseživljenjskega učenja. Pomembni pa niso le kazalci, ki kažejo na porast števila izvajalcev, prireditev, obiskovalcev in medijske podpore, temveč tudi tisti, ki zadevajo kakovostne vidike Tedna. Njegovim snovalcem namreč dajejo pomembne informacije o tem, kako v prihodnje zastaviti svojo ponudbo – ne le v okviru promocijske prireditve, kar TVU po svojem značaju je, temveč tudi, kar zadeva njihovo izobraževalno dejavnost v celoti.

Določeni vidiki prvotnega modela TVU so v petih letih v praksi doživeli ne le potrditve, temveč nadaljnji razmah. Tako se je struktura izvajalcev Tedna izredno razvejala, prišlo je do spontanih oblik povezovanja med njimi in do pojava občinskih in regionalnih koordinatorjev, do preseganja časovnega okvira Tedna ter do njegovega širjenja zunaj meja države. V skladu z določili nekaterih strateških dokumentov na mednarodni ravni, kot sta Hamburška deklaracija o učenju odraslih ter Akcijski načrt za prihodnost učenja odraslih (Peta mednarodna Unescova konferenca o izobraževanju odraslih (CONFITEA V, Hamburg: julij 1997), ter dokumentov na nacionalni ravni, med njimi zlasti Strokovne podlage za nacionalni program izobraževanja odraslih (sprejete pri Strokovnem svetu za izobraževanje odraslih, septembra 1998), se je pokazala potreba po spremljanju vsebin prireditev TVU ter njihova klasifikacija, potreba po spremljanju ciljnih skupin in drugih vsebinskih parametrov.

Obsežnost in kompleksnost projekta Teden vseživljenjskega učenja sta že leta 1997, ob drugi izpeljavi Tedna, narekovala potrebo po vzpostavitvi računalniško podprtega informacijskega sistema, ki bi omogočal spremljanje projekta skozi vse njegove faze. V letu 2000 je bil ta informacijski sistem prenovljen, pri tem smo upoštevali omenjene vidike izpopolnjenega modela TVU ter razvoj internetne tehnologije. Nekateri deli tega informacijskega sistema so kljub temu, da je leto 2000 poskusno obdobje, zaživi v celoti, drugi pa so razviti do določene stopnje in jih bomo lahko v polni meri uporabili v letu 2001. Tako je računalniško podprt informacijski sistem TVU v letošnjem letu omogočal:

- evidentiranje izvajalcev in prireditev ter njihovih potreb po skupnem promocijskem gradivu (na osnovi obrazca Prijava dejavnosti v TVU 2000);
- obdelavo podatkov iz prijav za potrebe tiskanega koledarja prireditev;

- obdelavo podatkov iz prijav za potrebe internetnega koledarja prireditvev – novost v letu 2000!
- analizo ključnih parametrov TVU za potrebe medijske in druge promocije in obveščanja javnosti – v času pred TVU;
- evidentiranje vrnitvenih informacij (na osnovi obrazcev Anketa o izpeljanih dejavnostih TVU 2000 ter Anketa o projektu TVU 2000);
- analizo podatkov o izpeljanih prireditvah, medijski podpori TVU, povezovanju izvajalcev, obiskanosti prireditvev ter mnenjih izvajalcev in obiskovalcev o nekaterih ključnih vidikih projekta.

Pripravljen je bil tudi modul za internetno vnašanje prijav, ki ga bomo preskusili med pripravami za TVU 2001 in ki bo po naših pričakovanjih bistveno skrajšal fazo evidentiranja podatkov o izvajalcih in prireditvah, hkrati pa omogočal postopno dopolnjevanje internetnega koledarja prireditvev, ki bo tako na očeh javnosti vse od začetka zbiranja prijav (maj 2001).

Pri tem je treba poudariti tesno prepletenost informacijskega sistema TVU s spletno stranjo (na internetnem naslovu www.acs.si/TVU). Ta informacijsko-komunikacijska infrastruktura je že letos omogočala precejšnjo transparentnost projekta in obenem doseganje tiste javnosti, ki je z dozdajšnjimi klasičnimi načini obveščanja (bilten TVU-Novičke, okrožnice, razpisi in objave v medijih) nismo uspeli animirati k sodelovanju v TVU. Predvidevamo, da bo v prihodnjih letih ta vidik TVU še bolj zaživel in dodatno pripomogel k uveljavljanju projekta v slovenski javnosti. Bralce ob tej priložnosti vabimo, da svoja mnenja in predloge o tem (ali katerem koli drugem) vidiku TVU izrazijo v TVU Klepetalnici (www.acs.si/TVU – izbor 'Predstavitev', nato 'Klepetalnica').

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analize ključnih parametrov Tedna vseživljenjskega učenja ter povzetke kritičnih mnenj in predlogov, ki nam bodo pomagali pri načrtovanju projekta TVU 2001. Do teh rezultatov smo prišli z obdelavo vrnitvenih informacij, ki so nam jih poslali nekateri izvajalci. Letošnja anketa je bila zajeta v dveh obrazcih. Anketo o izpeljanih dejavnostih TVU 2000 naj bi izpolnili posamezni izvajalci, v primeru sodelovanja mnogih izvajalcev pa koordinatorji TVU 2000. Obrazec 'Anketa o projektu TVU' naj bi izpolnili vsi sodelujoči, tj. koordinatorji, posamični izvajalci in podizvajalci TVU, saj smo želeli zbrati mnenja čim večjega števila udeležencev v projektu.

Z analizo obeh anketnih obrazcev smo ugotovili, da nam ti zagotavljajo **66-odstotno vrnitveno informacijo**, za potrebe celostne analize TVU 2000 pa smo si morali pomagati tudi s podatki iz prijav z napovedmi soizvajalcev in dogodkov, ki so bili objavljeni v letošnjem koledarju prireditvev. Določene informacije - zlasti tiste, ki zadevajo število obiskovalcev prireditvev - pa so kljub temu nepopolne in ne omogočajo realne ocene. Podatki in mnenja, pridobljeni z letošnjimi anketami, nam

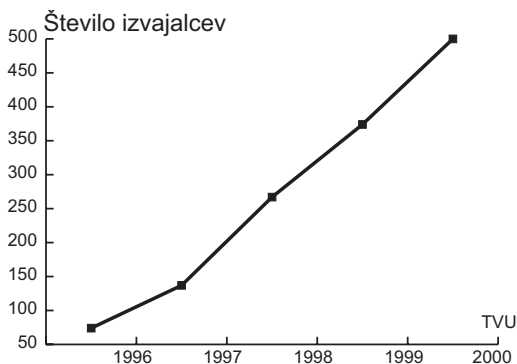
torej omogočajo oblikovanje dokaj zanesljivih spoznanj in pobud, kljub temu pa moramo poudariti, da so nekatere absolutne vrednosti, prikazane v tej analizi, podvrednotene. Iz leta v leto opozarjamo, da bi bilo treba poročanju o uresničevanju TVU nakloniti še več pozornosti, saj menimo, da bi šele popolnejši podatki o vsem izpeljanem pokazali realno sliko o uveljavljenosti Tedna v slovenskem prostoru. Ta zadnji korak, potem ko je organizacijski napor za nami, bi moral biti prepoznan kot nujnost, ki bi pripomogla h kakovostnemu preskoku TVU na vseh ravneh – tako pri krovnem koordinatorju kot pri posameznih izvajalcih, z **realnejšimi**, v tem primeru zagotovo tudi **višjimi** kazalci pa bi prireditelji lahko tudi uspešneje promovirali.

Nekateri rezultati analize letošnjega TVU so dopolnjeni s kazalci iz prejšnjih let, zato da je razpoznavno njihovo gibanje v petih letih, kar v Slovenji organiziramo Teden vseživljenjskega učenja (za podrobnejše podatke o TVU 1996 - 1999 glej TVU-Novičke 2/2000 – Štiriletno poročilo; dostopno tudi v internetu na naslovu www.acs.si/TVU/predstavitev/tvu-novicke.html)

★ Izvajalci TVU 2000

Prikaz izvajalcev TVU 2000 upošteva podatke iz prijav dejavnosti, zato v njem upoštevamo vseh 462 izvajalcev, 99,5 % iz Slovenije, 0,5 % pa iz tujine (2 iz Hrvaške in 1 iz Švice). Iz anketnih obrazcev pa smo lahko razbrali, da tudi ta številka ni dokončna in da v resnici presega številko 500, saj so v nekaterih krajih izvajalci dodatno omenjali sodelovanje drugih institucij in posameznikov, seznam pa bi se gotovo še podaljšal, če bi nam izpolnjene ankete vrnilo vsi izvajalci.

V petih letih je torej število sodelujočih v TVU skokovito naraščalo. Velika večina tistih, ki so vsaj enkrat že sodelovali, ostaja prireditvi zvesta, hkrati pa se število prijateljev TVU nezadržno večja.

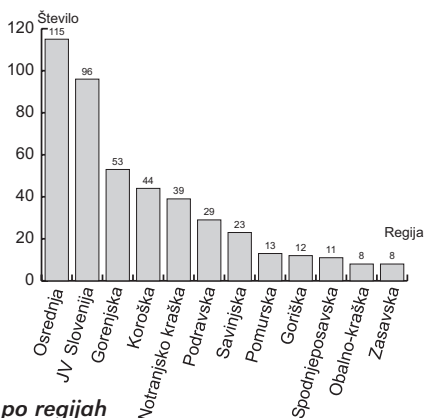
Graf 1: Število izvajalcev v posameznih letih

V petletnem obdobju se je pokazala določena težnja, kar zadeva vrsto organizacij, ki sodelujejo v TVU, zanimiva pa je tudi vsakoletna zastopanost regij in občin, kar kaže na krajevno in vsebinsko razsežnost prireditve. Izvajalci so praviloma izvajali prireditve v kraju, kjer imajo sedež, prihajalo pa je tudi do povezovanja in gostovanja. S tem so iz leta v leto celoviteje izpolnjeni pogoji za uresničevanje enega od pglavitnih ciljev Tedna, tj. spodbujanje najširše javnosti, da se vključi v učenje in izobraževanje, da prepozna svoje potrebe, jih zna in želi izraziti ter tako spodbudi nastajanje ustreznih izobraževalnih in učnih ponudb.

★ Izvajalci TVU 2000 po regijah

Razvrstitev izvajalcev TVU 2000 po 12 slovenskih regijah (uporabili smo nazive, ki jih je vpeljal Statistični urad RS) letos kaže največje število organizatorjev iz osrednjeslovenske regije (115 izvajalcev oziroma 25,5 %), sledita jugovzhodna Slovenija z 21 % in gorenjska regija z 12 % izvajalcev. Za njimi so koroška regija z 10 %, notranjsko-kraška z 8,5 %, podravska s 6 %, savinjska regija s 5 %, pomurska in goriška s po 3 % izvajalcev TVU 2000. Spodnjeposavska, obalno-kraška in zasavska regija so bile zastopane s po 2 % izvajalcev. Glede na prejšnja leta preseneča porast izvajalcev iz jugovzhodne Slovenije, ta je v veliki meri rezultat sistematičnega in požrtvovalnega delovanja njihovega koordinatorja Razvojnega izobraževalnega centra (RIC) Novo mesto. Razveseljuje tudi porast izvajalcev v zasavski regiji, ki je bila v zadnjih dveh letih zastopana le z enim izvajalcem, letos pa jih je bilo osem.

Graf 2: Deleži izvajalcev po regijah

Novi naziv regije	Stari naziv regije
Osrednjeslovenska regija	Ljubljanska regija
Jugovzhodna Slovenija	Dolenjska regija
Gorenjska regija	Gorenjska regija
Koroška regija	Koroška regija
Notranjsko-kraška regija	Kraško-notranjska regija
Podravska regija	Mariborska regija
Savinjska regija	Celjska regija
Pomurska regija	Pomurska regija
Goriška regija	Severnoprimorska regija
Spodnjeposavska regija	Posavska regija
Obalno-kraška regija	Obalno-kraška regija
Zasavska regija	Zasavska regija

Za osrednjeslovensko regijo že nekaj let velja, da je največ izvajalcev iz Mestne občine Ljubljana; nastopajo razmeroma nepovezani in neuskkljeni, vendar so njihovi individualni interesi za sodelovanje očitno dovolj močni in odzivi obiskovalcev dovolj spodbudni, da vztrajajo. Večina jih je iz vrst izobraževalnih organizacij.

Drugačne silnice delujejo v jugovzhodni Sloveniji, v gorenjski, koroški, notranjsko-kraški in drugih uspešno zastopanih regijah, saj se tukaj v TVU vključujejo tudi organizacije, skupine, društva in posamezniki, pri katerih izobraževanje ni njihova temeljna dejavnost. Izvajalci v teh regijah nastopajo usklajeno, vlogo koordinatorjev prevzemajo občine in/ali večje izobraževalne organizacije. Nasploh ugotavljamo, da postaja občinsko in regionalno povezovanje institucij in posameznikov ena od prednostnih strategij uveljavljanja koncepta vseživljenjskega učenja in s tem tudi organiziranja Tedna vseživljenjskega učenja. Ne le, da je s tem omogočeno sodelovanje majhnih izvajalcev, ki se sami ne bi vključili v TVU, pač pa je na ta način poskrbljeno tudi za večrazsežnost in pestrost prireditev. Nerešen žal ostaja problem majhnih izvajalcev na območjih, kjer nihče ne prevzema vloge usklajevalca, zato bomo v prihodnje več pozornosti namenili pridobitvi regijskih koordinatorjev v teh delih države.

★ Izvajalci TVU 2000 po občinah

Evidentirani izvajalci TVU 2000 so iz 67 različnih občin v Sloveniji. Razširjenost Tedna smo želeli ponazoriti s številom izvajalcev, ki imajo svoje sedeže v posameznih občinah. Njihova razpršenost nam pomaga oblikovati določeno predstavo, čeprav številke ne povedo vsega.

Občina	Število izvajalcev
Novo mesto	75
Ljubljana	65
Škofja Loka	29
Dravograd	27
Cerknica	19
Maribor	15
Črnomelj, Litija	po 14
Kostel, Postojna	po 13
Krško	11
Jesenice	10
Ravne na Koroškem	9
Ptuj	8
Slovenj Gradec, Velenje	po 6
Izola-Isola, Kranj, Murska Sobota, Nova Gorica, Šentjur pri Celju, Velike Lašče	po 5
Logatec, Radeče, Sodražica	po 4
Beltinci, Celje, Ilirska Bistrica, Slovenska Bistrica, Tišina, Trbovlje, Trebnje, Tržič, Zagorje ob Savi	po 3
Bled, Bloke, Brda, Dobrovnik-Dobronak, Dolenjske Toplice, Horjul, Hrastnik, Idrija, Kočevje, Ormož, Radovljica, Šentjernej, Škofljica, Tolmin, Žalec	po 2
Ajdovščina, Borovnica, Grosuplje, Ig, Komen, Koper-Capodistria, Laško, Loška dolina, Mengeš, Pivka, Podvelka, Radlje ob Dravi, Rogaška Slatina, Ruše, Sežana, Tabor, Železniki, Žiri	po 1

Tabela 1: Število izvajalcev TVU 2000 po občinah

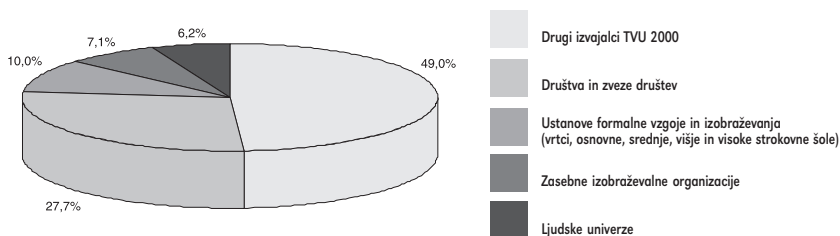
Po številu izvajalcev najbolj izstopata občini Novo mesto (16,6 % vseh izvajalcev TVU 2000; njihov koordinator je bil RIC Novo mesto) in Ljubljana (14,4 % vseh izvajalcev TVU 2000), prva očitno zaradi usklajenega pristopa, druga pa zato, ker je tam izobraževalna ponudba največja. Usklajeno delovanje se odraža tudi v občinah, ki sledijo: Škofja Loka (6,4 %; koordinator Občina), Dravograd (6 %; koordinator Občina), Cerknica (4,2 %; koordinator Vitra Cerknica), Maribor (3,3 %; koordinator Mestna občina), Črnomelj, Litija (koordinator Ustvarjalno središče Breznikar), Kostel, Postojna - vsi po 3 % vseh izvajalcev, Krško (2,4 %; koordinator LU Krško), Jesenice (2,2 %; koordinator Organizacijski odbor TVU pri Občini) in Ravne na Koroškem (2 % izvajalcev).

To nas napeljuje na ugotovitev, da morajo prizadevanja za sodelovanje med občinskimi upravami in izvajalci bržkone potekati v obe smeri: večje število izvajalcev se lahko med seboj poveže in prosi za pomoč občinska vodstva, po drugi strani pa lahko pobuda pride od občine. Pravila ni - treba je le zavzeto delovati in se zgledovati po primerih, kjer se že porajajo 'učee se občine' oziroma 'učee se regije'.

★ Izvajalci TVU 2000 po vrstah organizacij

Že pregled strukture izvajalcev TVU 1996–1999 je pokazal, da se je paleta izvajalcev TVU zelo razvejila in da svojo vlogo v TVU prepoznavao najrazličnejše izobraževalne, kulturne, gospodarske, upravne in druge organizacije ter posamezniki in skupine.

Podatki o vrstah izvajalcev TVU 2000 to ugotovitev samo še potrjujejo, hkrati pa se je ponovno pokazala vse večja vloga interesnih dejavnosti, povezanih z učenjem, ki se uresničujejo v društvih in zvezah društev. Slednjih je bilo letos med vsemi izvajalci kar 120 ali 27,7 %, daleč za njimi so zasebne (izobraževalne) organizacije, ki so v prvih letih TVU prevladovala, sedaj pa jih je le še 7,1 %, ter ljudske univerze (6,2 %). Druge vzgojne in izobraževalne ustanove (vrtci, osnovne, srednje ter višje in visoke strokovne šole) so bile zastopane z 10 % vseh izvajalcev.

Graf 3: Izvajalci TVU 2000 po vrstah organizacij

Vloga t. i. 'drugih izvajalcev TVU' nenehno narašča, so zelo raznovrstni, zato jih je težko razvrstiti. Naj omenimo le nekatere: univerze za tretje življenjsko obdobje, društva in domovi upokojencev, študijski krožki, borze znanja, središča za samostojno učenje, glasbene in plesne šole, knjižnice in muzeji, knjigarne, založbe, kulturne organizacije in kulturni domovi, uradi in enote zavoda za zaposlovanje, centri za socialno delo, energetske in kmetijske svetovalne pisarne, območne obrtne zbornice, razvojni centri, varstveno-delovni centri, posamezniki in samostojni podjetniki, sindikati, združenja, skladi, zavodi za gozdove, zdravstvene organizacije, župnije in še mnogi drugi.

★ **Povezovanje in sodelovanje z drugimi izvajalci**

Omenili smo že domnevo, da tudi številka 462 še ne zajema vseh izvajalcev, temveč le tiste, ki so se v roku prijavi ali so bili zajeti v prijavi njihovih koordinatorjev. Tudi letos je bilo kar nekaj primerov zgledega sodelovanja med izvajalci na posameznih območjih. Povezovalno in usklajevalno vlogo so praviloma prevzemale ljudske univerze (v vlogi koordinatorja jih je nastopalo 5), občine (4) in večje izobraževalne organizacije (5). Ti so k sodelovanju pritegnili šole, vrtce, društva in klube, ljudske univerze, centre za socialno delo, knjižnice, druge (izobraževalne) organizacije, posameznike organizatorje določenih prireditev ali demonstracij ter mnoge druge.

V letošnjem TVU smo evidentirali 20 koordinatorjev. Če sodimo po številu izvajalcev in njihovi raznovrstnosti, je izvajalce letos najuspešneje povezoval RIC Novo mesto, ki je k sodelovanju spodbudil in nato usklajeval 77 izvajalcev (izpeljali so 150 dogodkov in imeli blizu 5.000 obiskovalcev). Sledi VITRA iz Cerknice, ki je imela pod svojim okriljem 63 izvajalcev, od tega 2 iz sosednje Hrvaške (skupno so izpeljali 256 dogodkov), nato Občina Dravograd - 28 sodelujočih, Občina Škofja Loka 21, Ustvarjalno središče Breznikar 20, Občina Maribor 15, Občina Jesenice, Organizacijski odbor za TVU, 14 izvajalcev, Ljudska univerza Krško 12 ter Ljudska univerza Murska Sobota 9 izvajalcev. V vsaki slovenski regiji, razen v obalno-kraški, je deloval vsaj po en koordinator.

Čestitamo za uspešne podvige, ki so vsi po vrsti primeri dobre prakse in kot taki lahko predstavljajo odličen zgled drugim izvajalcem TVU po Sloveniji. Občinsko in regionalno povezovanje institucij in posameznikov vse bolj postaja ena od prednostnih strategij uveljavljanja koncepta vseživljenjskega učenja nasploh in s tem tudi organiziranja Tedna vseživljenjskega učenja. Na ta način se tudi oblikuje vloga lokalne skupnosti pri zagotavljanju pogojev za vseživljenjsko učenje občanov. Ne le, da je s tem omogočeno sodelovanje majhnih izvajalcev, ki se sami ne bi vključili v TVU, pač pa je na ta način poskrbljeno za večrazsežnost in pestrost prireditev.

kljub temu ne moremo zaključiti tega poglavja, ne da bi omenili drugega nasprotja – izvajalcev, ki se popolnoma samostojno vključujejo v TVU in z nič manjšim uspehom žanjejo bogat odziv udeležencev. Nekateri izvajalci v anketah navajajo tudi

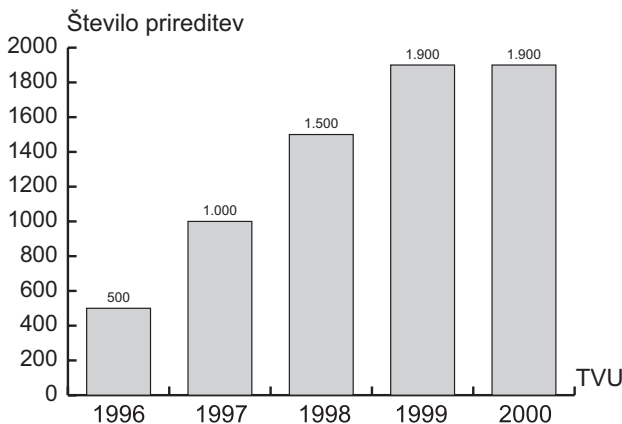
sodelovanje s sosedi, občani, ki živijo v krajevnih skupnostih, kar kaže na dejstvo, da se lahko meja med izvajalci in udeleženci zabriše, saj jih povezuje isti interes, to pa je tudi eno od osnovnih vodil TVU.

★ Prireditve TVU 2000

V dozdajšnjih štirih izpeljavah se je število prireditev TVU nenehno povečevalo. Poglavitni razlogi za to so: pozitivne izkušnje so izvajalce spodbudile, da povečajo obseg svojih prireditev; Tednu so se pridružili novi izvajalci, ki so prispevali vsak svoj delež prireditev; v letu 1998 je TVU prerasel iz petdnevne manifestacije na sedemdnevno.

Po podatkih iz prijav in anket TVU 2000 je bilo letos skupno število prireditev 1.878, kar je približno toliko kot lani. Od ponedeljka do petka jih je bilo izpeljanih od 200 do 250 dnevno, v soboto in nedeljo pa manj. Čeprav je paleta prireditev iz leta v leto pestrejša, je vendar mogoče postaviti tudi ugotovitev, da so v delovnih dneh Tedna prevladovalе strokovne prireditve, ob koncu tedna pa slovesne in družabne prireditve. 99 % prireditev je potekalo v Sloveniji, 1 % oziroma 17 prireditev pa na Hrvaškem in v Italiji.

Spodnji graf kaže, da se je porast števila prireditev ustavil, čeprav se je število izvajalcev povečalo za več kot 100. Iz tega lahko sklepamo, da so se izvajalci odločali za organiziranje manjšega števila prireditev in pa da je pri izpeljavi nekaterih kompleksnejših prireditev sodelovalo več različnih izvajalcev.

Graf 4: Porast števila prireditev v letih 1996 do 2000

Že v TVU '98 so izvajalci prijavljali tudi prireditve, ki so jih iz različnih razlogov organizirali zunaj uradnega termina TVU, vendar so jih želeli izpeljati pod njegovim okriljem, zato so uporabili tudi skupno promocijsko gradivo TVU. V naslednjih letih smo take prijave posebej spodbujali, tako da je bilo v TVU 2000 evidentiranih 19 % (to je 358 od skupnih 1.878) prireditev, ki so presegle časovni okvir Tedna. Izvajalci so jih organizirali bodisi pred Tednom bodisi po njem, ali pa so se začele v Tednu in se nadaljevale do konca oktobra ali še dlje. K tako opredeljenim dogodkom in prireditvam nismo prišteli objav v javnih občilih, ki jih obravnavamo v posebnem poglavju.

★ Prireditve TVU 2000 po vrstah prireditev

Tudi letos smo prireditve umestili v štiri skupine, ki so se uveljavile v petih letih. Medtem ko so do zdaj v povprečju prevladovale predstavitve programov in dejavnosti, je bilo v TVU 2000 največ **prireditev, ki so omogočale dejavno vključevanje obiskovalcev**. Ti so sodelovali v učnih in kreativnih delavnicah oblikovanja keramičnih izdelkov, slikanja na steklo ali svilo, klekljanja, rezbarjenja, likovnih, glasbenih in računalniških delavnicah, virtualnih učilnicah, ekoloških seminarjih, kreativnih delavnicah za starejše in za otroke, mladinskih delavnicah, praktičnih preizkušnjah znanj in sposobnosti, testiranjih, pogovorih v tujih jezikih, jezikovnih klepetalnicah, organiziranih razpravah, omizjih, predavanjih z diskusijo na temo iskanja zaposlitev, samozaposlovanja, podjetništva..., srečanjih, sproščanjih shen qi za kakovostnejše življenje, učenje raznih spretnosti, na primer peke palačink in podobno. Takih prireditev je bilo v TVU 2000 **38,8 % (728 dogodkov)**, njihovo postopno prevlado pa smo napovedovali že lani, saj so izvajalci v anketah omenjali, da bodo v prihodnje organizirali predvsem delavnice in podobne prireditve, ker pritegnejo največ obiskovalcev.

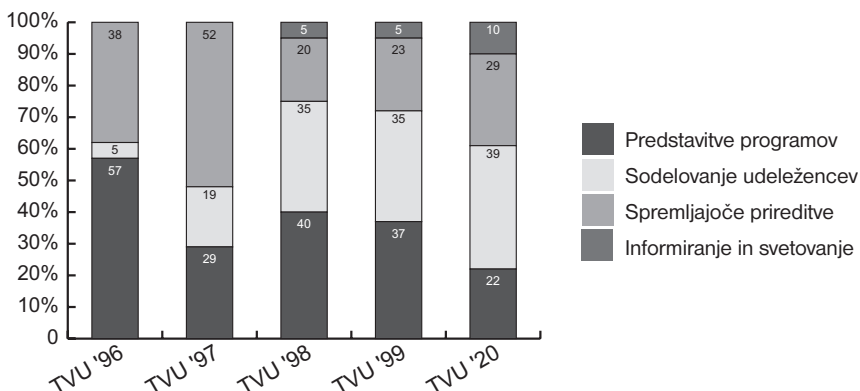
Pričakovano se je povečal tudi delež **spremljajočih prireditev**, ki dajejo Tednu praznični navdih. To so slavnostna odprtja Tedna na državni in krajevni ravni, odprtja borz znanja, središč za samostojno učenje, svetovalnih centrov, odprtja novih učnih prostorov, družabni in kulturni dogodki, predstavitve knjig in publikacij, glasil in zbornikov, literarni večeri, koncerti, srečanja ob besedi in glasbi, gledališke in filmske predstave, lutkovne igrice, sprejemi, podelitve priznanj, podelitve diplom, tiskovne konference, klubski sestanki, degustacije, ogledi naravnih in kulturnih znamenitosti, strokovne ekskurzije, vodeni izleti, 'bus veselja', tekmovanja, športna srečanja, prikazi taborniških veščin, nastopi šolanih psov, nogometne tekme, seje občinskega sveta, proslave obletnic delovanja, zaključne prireditve s pregledi dogajanj v TVU in podobno. Takšnih prireditev je bilo letos **28,9 % (543 dogodkov)**.

Predstavitve izobraževalnih programov in projektov so letos predstavljale le **21,8 % (409 dogodkov)**. Potekale so na dnevih ali tednih odprtih vrat, na predavanjih in srečanjih, skupinskih in posameznih predstavitev, razstavah gradiv in izdelkov

in podobno. Mnogi izvajalci so te predstavitve izpeljali v knjižnicah, knjigarnah, zdravstvenih domovih, trgovskih centrih, izložbenih oknih, reklamnih stojnicah, na tržnici in na drugih mestih, ki so pritegnila pozornost javnosti. Vsebine so bile zelo pestre: od predstavitev formalnih srednje- in visokošolskih izobraževalnih programov, do računalniških programov, metod učenja tujih jezikov, dejavnosti študijskih krožkov, borz znanja, središč za samostojno učenje, naravovarstvenih vsebin, projektov za ohranjanje naravne, kulturne in tehniške dediščine, načinov spodbujanja osebnostnega razvoja, zdravega življenja in podobno.

Glede na prejšnji dve leti se je podvojil delež **informacijsko-svetovalnih dejavnosti**, ki so letos predstavljale **10,5**-odstotni delež prireditev (**198 dogodkov**). Posredno je bila ta dejavnost sicer prisotna tudi v prejšnjih treh skupinah dogodkov, neposredno pa so jo izvajali prek odprtih telefonov in interneta, organizirali so informativne dneve, stojnice z informativnim gradivom in druge načine neposrednega informiranja in svetovanja o možnostih vseživljenjskega izobraževanja. Občani so se lahko na prizoriščih TVU ali prek različnih medijev pozanimali o možnostih vključevanja v nadaljnje izobraževanje, ki bi jim omogočilo pridobitev spričeval in diplome ter večjo zaposljivost, v programe učenja tujih jezikov, v alternativne načine učenja in podobno.

Spreminjanje strukture prireditev je razvidno iz spodnjega grafa.

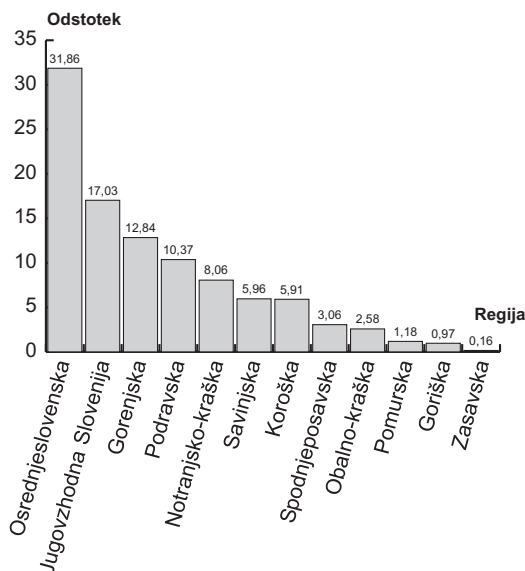

Graf 5: Struktura prireditev v letih 1996 do 2000 v odstotkih

★ Prireditve TVU 2000 po regijah

Razpršenost prireditev TVU 2000 po regijah kaže, da so tudi tukaj na prvih treh mestih osrednjeslovenska regija, jugovzhodna Slovenija in gorenjska regija, nato pa je razporeditev nekoliko drugačna glede na regijsko razporeditev izvajalcev. Do tega prihaja, ker po eni strani nekateri prireditelji organizirajo večje število prireditev, po drugi pa se več sodelujočih združi pri organiziranju ene prireditve.

Graf 6: Razpršenost prireditev TVU 2000 po regijah

Regija	Rang glede na štev. prireditev	Rang glede na štev. izvajalcev
Osrednjeslovenska regija	1	1
Jugovzhodna Slovenija	2	2
Gorenjska regija	3	3
Podravska regija	4	6
Notranjsko-kraška regija	5	5
Savinjska regija	6	7
Koroška regija	7	4
Spodnjeposavska regija	8	10
Obalno-kraška regija	9	11
Pomurska regija	10	8
Goriška regija	11	9
Zasavska regija	12	12

Tabela 2: Regiranje po številu prireditev in po številu izvajalcev

Podatki v tabeli 3 kažejo razpršenost različnih tipov prireditev po regijah in so skupaj s podatkom o številu prebivalstva po regijah (vir: Statistični urad RS, 31. marec 2000) namenjeni izračunu števila prebivalcev na eno prireditev. Rezultati kažejo, da je bilo s prireditvami najboljše "poskrbljeno" za prebivalce notranjsko-kraške regije (336 prebivalcev/prireditev), jugovzhodne Slovenije, koroške, gorenjske in osrednjeslovenske regije, največ prebivalcev na eno prireditev pa je bilo v pomurski, goriški in zasavski regiji (15.474 prebivalcev/prireditev), saj je bila ponudba tam najskromnejša.

Naziv regije	Informiranje in svetovanje	Predstavitev	Sodelovanje	Spremljajoča dejavnost	Skupna vsota	Število prebival.	Štev. preb./prireditev
Osrednjeslovenska	52	122	297	122	593	488.668	824
Jugovzhodna Slovenija	4	63	124	126	317	137.907	435
Gorenjska	39	50	64	86	239	196.566	822
Podravska	51	19	76	47	193	319.551	1.656
Notranjsko-kraška	21	60	29	40	150	50.505	336
Savinjska	2	32	48	29	111	256.295	2.308
Koroška	7	34	42	27	110	74.062	673
Spodnjeposavska	1	5	6	45	57	69.751	1.223
Obalno-kraška	21	9	10	8	48	103.518	2.156
Pomurska		6	13	3	22	124.799	5.672
Goriška	0	8	8	2	18	120.187	6.677
Zasavska	0	1	1	1	3	46.421	15.475

Tabela 3: Tipi predstavitev po regijah

★ Prireditve TVU 2000 po občinah

Prireditve TVU 2000 so potekale v 76 slovenskih občinah, kar pomeni, da jih je 116 ostalo brez prireditev. Največ prireditev je potekalo v občinah Ljubljana (26 %), Novo mesto (10 %), Maribor (7 %), Črnomelj (5 %), Bled (4 %) in Cerknica (4 %).

V prilogi 6 (na koncu TVU-Novičk) so navedene občine, v katerih je TVU zaživel, in tudi občine, v katerih se TVU še niso priključili.

★ Prireditve TVU 2000 po vsebinah

Prireditve smo letos prvič poskušali umestiti po tematskih področjih. Iz spodnje tabele se vidi, katerih vsebin je bilo največ, v prihodnje pa načrtujemo uporabo bolj sistematične klasifikacije prireditev.

	Vsebina prireditev	Število	Odstotek
1	osebnostna rast, sproščanje, meditacija, krepitev duha	272	14,5
2	vzgoja, izobraževanje, izobraževanje odraslih, vseživljenjsko učenje	260	13,8
3	kultura*	516	27,5
4	zdravje**	150	8,0
5	jezikoslovje, tuji jeziki	122	6,5
6	informiranje, svetovanje	110	5,9
7	računalništvo, nove tehnologije	87	4,6
8	turistično-razvojne teme	75	4,0
9	promocijske teme	63	3,4
10	okoljevarstvo, naravovarstvo, ekologija, energetika, naravna dediščina	51	2,7
11	družabne prireditve	37	2,0
12	komuniciranje, retorika	36	1,9
13	podjetništvo, ekonomija	22	1,2
14	kadrovanje, zaposlovanje, sindikalizem	19	1,0
15	skrb za druge, medgeneracijske, medkulturnološke prireditve	17	0,9
16	strokovne prireditve	12	0,6
17	kmetijstvo	11	0,6
18	drugo***	19	1,0
	Skupaj	1.879	100,0

* vključuje: likovno ustvarjalnost, gledališke predstave in prireditve, razstave, kulturne slovesne prireditve, domačo obrt, literaturo, književnost. Kulturno in tehniško dediščino, glasbene in plesne prireditve, ročna dela

** vključuje: zdravo življenje, zdravstvo, preventivne dejavnosti, prehrano, šport

*** vključuje: tretje življenjsko obdobje, regionalni razvoj, vključevanje v Evropo, vodenje, astronomijo

Tabela 4: Prireditve TVU 2000 po vsebinah

★ Udeleženci prireditev TVU 2000

Dokaj nezanesljiv je letos podatek o deležu prebivalstva, ki se je odzvalo na prireditve v TVU 2000. Na osnovi prispelih anket smo evidentirali 21.000 obiskovalcev, vendar mnogi anketiranci o številu obiskovalcev svojih prireditev niso poročali, drugi so obisk le na grobo ocenili, tretji pa so nam napisali, da je bilo število udeležencev nemogoče ugotoviti. Prikaze skupnega števila udeležencev TVU 2000 ter udeležencev po regijah in vrstah prireditev smo iz tega razloga opustili. Vsekakor pa bo treba v prihodnje temu vprašanju nameniti več pozornosti - tako pri evidentiranju obiskovalcev kot pri poročanju o njih, saj je odstotek vključenosti Slovencev v TVU (doslej se je gibal okrog 1 % vsega prebivalstva) pomemben kazalec uspešnosti te vseslovenske manifestacije.

Prireditelji TVU so lahko odnos obiskovalcev do njihovih prizadevanj ocenili že s samo obiskanostjo prireditev, neredki pa so prejeli pohvale, izrečene ustno na prizoriščih TVU ali pa kasneje, po telefonu, pismih in celo v internetni klepetalnici.

Nekateri izvajalci so pripombe svojih obiskovalcev vpisovali v knjige vtisov, najbolj vestni, med njimi omenimo Andragoški zavod Maribor – Ljudsko univerzo, pa so svoje udeležence tudi anketirali. Njihove odgovore so ovrednotili, spoznali pa so tudi izobrazbeno, starostno in spolno strukturo svojih obiskovalcev, kar jim bo oboje služilo kot napotek pri oblikovanju njihove izobraževalne ponudbe – v času TVU in širše. Mnogi izvajalci poročajo o zadovoljstvu, ker so lahko obiskovalcem predstavili svoje delo in naleteli na dober odziv. Naložba v TVU bo zanje prav gotovo obrodila sadove, saj že čutijo povečano povpraševanje po svojih dejavnostih.

Tako je 46 % anketirancev zapisalo, da so njihovi obiskovalci zamisel in izpeljavo TVU ocenili kot ugodno, prav tolikšen odstotek anketirancev pa je bil deležen ocene navdušeno. 4 % so se opredelili za oceno zmerno, 2 % pa nista mogla podati ocene. Anketiranci so za izraz zadovoljstva šteli tudi živahne in zavzete razprave med prireditvami in po njih, radovednost obiskovalcev, ki se niso zanimali le za prireditve v samem Tednu, temveč za možnosti izobraževanja in sodelovanja v vsem letu, ter njihovo pripravljenost za diskusijo in dajanje konstruktivnih pripomb. Marsikje so se obiskovalci dejavno vključevali v delavnice in se navduševali nad možnostmi učenja in ustvarjalnega izražanja.

Dogajalo se je, da so obiskovalci, ki so se udeležili uvodne prireditve v nekem kraju, med tednom obiskali tudi vse druge prireditve, glas o njih pa so širili med svojimi znanci. Nekateri obiskovalci so se čudili, zakaj ni večjega zanimanja, ko pa so prireditve tako privlačne. Pohvale in čestitke obiskovalcev so veljale predvsem zanimivim in pestrim programom, prijaznosti in domiselnosti prirediteljev, privlačnemu promocijskemu gradivu, sporočilu in poslanstvu TVU, dejstvu, da je TVU odlična priložnost za srečanje različnih generacij, razstavljenim izdelkom, ponekod pa tudi dobrotam. Marsikje je bila izražena želja po pogostejšem druženju v vsem letu, ki bi omogočalo izmenjavo informacij in znanj, drugi so si želeli ponovitev konkretnih prireditev. Pohvalno so se o prireditvah izražali tudi predstavniki medijev.

V anketah je bilo zapisanih le malo kritik obiskovalcev, med njimi pa se je presenetljivo velikokrat pojavila pripomba, da je prireditev preveč na en dan oziroma na en teden. Na nekaterih prizoriščih TVU sta bila predmet kritike čas in prostor izpeljave prireditev. Zgodilo se je tudi, da je bila neka prireditev najavljena, obiskovalec pa je naletel na zaprta vrata.

Žal so tudi letos nekatere prireditve ostale povsem brez odziva ali pa je bil ta premajhen glede na vloženi trud organizatorjev. Vse kaže, da so v določenih okoljih ljudje še vedno premalo obveščeni o pomenu in namenu Tedna vseživljenjskega učenja pa tudi o konkretnem dogajanju v TVU. Anketiranci so sami nakazovali rešitev tega problema z zavzetejšim povezovanjem v svojem okolju (občini ali regiji) ter s prodornejšo medijsko in vizualno promocijo.

★ **Medijska podpora TVU 2000**

Izvajalci TVU so poskrbeli za ustrezno medijsko podporo svojih dejavnosti, saj je bilo po podatkih iz anket v Tednu skupno 820 prispevkov. Po zvrsteh javnih občil so razvrščeni takole:

Vrsta medija	Število prispevkov na krajevni ravni	Število prispevkov ACS
radio	355	12
TV	213	3
časnik	111	18
revija, bilten	40	27
internet	34	1
tiskovna agencija	3	0
teletekst	2	1
Skupaj	758	62

Tabela 5: Objave v javnih medijih

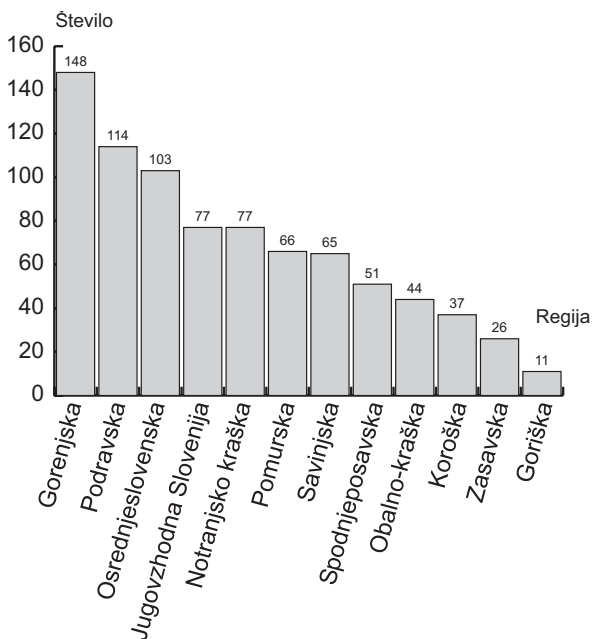
V javnih občilih so prevladovali tile prispevki: predstavitev Tedna vseživljenjskega učenja, njegovega pomena, zasnove in osnovnih podatkov o izvajalcih in prireditvah; objave dogodkov in prireditve, obvestila, reportaže s prizorišč TVU, intervjuji. Kar nekaj je bilo predstavitev posameznih izvajalcev TVU in njihovih dejavnosti ter predstavitev dobitnikov priznanj, potrdil in spričeval. Pojavljala so se tudi poročila ob odprtjih novih izobraževalnih in svetovalnih središč, precej pa je bilo strokovnih prispevkov o vseživljenjskosti učenja, pomenu učenja, organiziranosti izobraževanja v gospodarstvu, premagovanju brezposelnosti z izobraževanjem ipd.

Podatki kažejo, da se vse bolj uveljavljajo kontaktne oddaje, namenjene obveščanju, svetovanju in usmerjanju občanov. Nekaj izvajalcev je nagovarjalo javnost in predstavljalo svoje prireditve v TVU prek interneta, pa tudi pojavljanje na teletekstu je iz leta v leto pogostejši način medijske promocije. Številni prispevki so se pojavljali tudi v internih glasilih in informativnih biltenih nekaterih izvajalcev, predvsem VITRinA (Vitra iz Cerknice) in NoRiCe (RIC Novo mesto).

Nekateri prispevki v javnih občilih so ostali na ravni golega poročanja o TVU, precej pa jih je bilo vsebinskih, namenjenih ozaveščanju prebivalstva o pomenu učenja in izobraževanja ter izmenjavam informacij in mnenj.

O največjem številu prispevkov so poročali izvajalci iz gorenjske (148), podravske (114) in osrednjeslovenske regije (103) ter iz jugovzhodne Slovenije in iz notranjsko-kraške (po 77).

Graf 7: Število objav v medijih po regijah

Javna občila uvrščamo ne le med pomembne izvajalce TVU in ključne dejavnike uresničevanja načela “vseživljenjsko učenje za vse”, temveč tudi med pomembne vire učenja. Vse te funkcije so pri nas še nerazvite in premalo uzaveščene. Verjame-mo, da prav sodelovanje medijev v TVU zmanjšuje to nerazvitost in premajhno oza-veščенost, zato je prav, da prikažemo, katera javna občila so delovala na krajevni ravni in se vključevala v posameznih regijah.

Z izvajalci v gorenjski regiji so sodelovali (148 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila: Blejske novice, Delo, Deželne novice, Gorenjski glas, Utrip, Vzajemnost
- Radijske hiše: Radio Gorenc, Radio Dur, Radio Kranj, Radio Sora, Radio Tri-glav, ATM Astra SAT
- Televizijske hiše: TV Loka, Gorenjska TV, TV ATM Kranjska Gora

Z izvajalci v podravski regiji so sodelovali (114 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila: Bistriška panorama, Bobenček, Delavska enotnost, Delo, Ormoške novice, Ptujski tednik, Tednik, Večer, Albert, Delo in kadri
- Radijske hiše: Radio – Tednik, Štajerski val, Radio City, Radio Maribor, Radio Ormož, Radio Rogla, Radio Slovenija
- Televizijske hiše: Kableska Ptuj, KTV Interni kanal 3 Slovenska Bistrica, MTV, POP TV, Mariborski studio, RTV Slovenija, Studio Maribor, TV 3, TV kabel Ormož

Z izvajalci v osrednjeslovenski regiji so sodelovali (103 prispevki):

- Časopisi, revije, glasila: Delo, Dnevnik, Družina, Logaški žepni list, Samarijan, Logatec, Šolski razgledi, Nedelo, Obrtnik, Porod, Moj hobi, Revija o knjigi, Albert, Naša žena, Ampak, Ljubljana, Lipov list, Tabor
- Radijske hiše: Radio Slovenija 1, Radio Geoss, Radio Ognjišče, Val 202, Radio Slovenija 3
- Televizijske hiše: ATV Litija, POP TV, TV Slovenija

Z izvajalci v jugovzhodni Sloveniji so sodelovali (77 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila, bilteni: Norice, Dnevnik, Dolenjski list, Novi medij
- Radijske hiše: Studio D Novo mesto
- Televizijske hiše: TV Vaš kanal Novo mesto

Z izvajalci v notranjsko-kraški regiji so sodelovali (77 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila: Delo, Delo – priloga Trip, Dnevnik, Primorske novice, Belokranjec, Bilten, Dolenjski list, Naša žena, Prestop, Primorske novice, Šolski razgledi, Trobla, VITRinA
- Radijske hiše: Radio 94, Radio Slovenija, Radio Val 202
- Televizijske hiše: Studio Proteus, TV Novo mesto

Z izvajalci v pomurski regiji so sodelovali (66 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila: Večer, Nedelo, Šolski razgledi, Vestnik
- Radijske hiše: Radio Maksi – Ljutomer, Radio Murski val, Radio Viva M. Sobota
- Televizijske hiše: Ideja - Kanal 10 M. Sobota, TV Tišina, Kanal 3 Beltinci, Kanal AS M. Sobota,

Z izvajalci v savinjski regiji so sodelovali (65 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila: Delo, Dolenjski list, Družina, Kmečki glas, Krpan, Naš čas, Rogaške novice, Šentjursko dramilo, Štajerski list, Vzajemnost, Zasavc
- Radijske hiše: Radio Alfa, Radio Celje, Radio Goldi, Radio Sevnica, Radio Šmarje, Radio Trbovlje, Radio Velenje, Štajerski val, Rogla
- Televizijske hiše: Celjska kabelska televizija, Savska TV, VTV

Z izvajalci v spodnjeposavski regiji so sodelovali (51 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila: Delo, Posavski obzornik
- Radijske hiše: Radio Brežice, Radio Krško, Radio Sevnica, Radio Slovenija, Studio D
- Televizijske hiše: KTV Brežice, KTV Krško, KTV Sevnica

Z izvajalci v obalno-kraški regiji so sodelovali (44 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila: Dnevnik, Glas regije, Mandrač, Primorske novice
- Radijske hiše: Morje, Radio Capris, Radio Koper, Radio Morje, Radio Ognjišče

Z izvajalci v koroški regiji so sodelovali (37 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila: Delo, Večer, DI Slovenije, Koroški utrip
- Radijske hiše: Koroški radio, Slovenj Gradec, Val 202, Radio Alfa, Radio Radlje, Radio Velenje,
- Televizijske hiše: TV Slovenija

Z izvajalci v zasavski regiji so sodelovali (26 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila: Delo, Dnevnik, Večer, Zasavc, MOP, Okolje
- Radijske hiše: Radio Slovenija, Radio Trbovlje
- Televizijske hiše: Kanal TV 5, POP TV, ŠKL, TV Trbovlje

Z izvajalci v goriški regiji so sodelovali (11 prispevkov):

- Časopisi, revije, glasila: Primorske novice, EPI Center
- Radijske hiše: Alpski val, Radio Cerkno
- Televizijske hiše: Kabelski program

★ Skupno promocijsko in informativno gradivo TVU 2000

Andragoški center Slovenije je tudi letos pripravil skupno informativno in promocijsko gradivo TVU 2000. Izvajalci v anketah priznavajo, da je to gradivo potrebno, saj pomeni skupni imenovalac in zaščitni znak prireditve po vsej Sloveniji. Nekateri navajajo argument, da si lastnega gradiva ne bi mogli privoščiti, zato jim je ta rešitev nadvse dobrodošla in izražajo hvaležnost pripravljalcem.

Skupno promocijsko in informativno gradivo je bilo letos pripravljeno v skladu z **novi celostno grafično podobo TVU**. Ta je nastajala vse leto, ustvaril jo je eden od treh nagrajenih udeležencev lanskega natečaja, David Fartek, sprva še dijak 4. letnika Srednje šole za oblikovanje v Ljubljani, v novem šolskem letu pa že študent Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. V mentorski vlogi je sodeloval Damjan Uršič, Lina Design d.o.o.

Novi logotip in nekateri drugi elementi celostne grafične podobe TVU so najprej krojili videz TVU-Novičk, našega skupnega informativnega biltena, nato pa so zaživel na plakatu in drugem vizualnem promocijskem gradivu – zgibanki, koledarju prireditve, kockah, dopisnem papirju in na spletnih straneh TVU. Kot vsa leta doslej je bil logotip na voljo tudi vsem prirediteljem TVU za pripravo lastnega promocijskega gradiva.

Ustni odzivi sodelujočih v TVU 2000 in mnenja anketirancev potrjujejo dejstvo, da se je nova grafična podoba TVU prijela, mnogi jo ocenjujejo z laskavimi besedami: najboljša dozda, enkratna, odlična, oblikovno in barvno izjemna, čudovita, sveža, razpoznavna, simpatična in optimistična, veliko bolj zanimiva kot prej in primernejša, kar zadeva sporočilnost TVU. Povprečna ocena, ki so jo novi celostni grafični podobi prisodili anketiranci, je 4,64 (na lestvici od 1 do 5), zapisanih je bilo tudi nekaj izrecnih pohval oblikovalcu. Visoka ocena dokazuje, da smo novo podobo TVU sprejeli za svojo, zato bo v naslednjem letu ponovno – z manjšimi nujnimi prilagoditvami – določala vizualno promocijsko gradivo TVU. Glede uporabnosti ter vsebinske in grafične izpeljave slednjega pa se mnenja anketirancev nekoliko bolj razlikujejo.

Plakat TVU se je pojavil v dveh različicah: grafična izpeljava obeh je enaka, razlikujeta pa se po intenzivnosti barv, saj je svetlejši plakat izvajalcem omogočal dopisovanje podatkov o lastnih prireditvah. Barvno intenzivnejši plakat je izšel v nakladi 5.000 izvodov, barvno manj izraziti pa v nakladi 3.000 izvodov, nakar smo ga morali v skladu s potrebami izvajalcev ponatisniti. Obe vrsti plakatov izdajamo že tri leta, prvič pa se je zgodilo, da je bilo povpraševanje po drugem večje kot po prvem. Iz tega sklepamo, da si izvajalci želijo čimveč gradiva, ki ga lahko prilagodijo svojim potrebam, hkrati pa ostaja skupni zaščitni znak TVU jasno prepoznaven. Plakat je po mnenju anketirancev zaslužil povprečno oceno 4,53 (na lestvici od 1 do 5).

Koledar prireditev TVU je že vsa leta najbolj 'sporno' vizualno promocijsko gradivo, dobil je povprečno oceno 3,98 (na lestvici od 1 do 5). S koledarjem prireditev zasledujemo dva namena. Prvi je ta, da želimo na enem mestu zbrati in prikazati vse izvajalce in prireditve TVU – tiste v Tednu in one zunaj časovnega okvira TVU, v Sloveniji in zunaj njenih meja, na državni in na krajevni ravni; želimo izpostaviti posebne akcije, opozoriti na seznam odprtih telefonov in spletnih strani ter ne nazadnje na seznam izvajalcev z vsemi potrebnimi podatki za to, da lahko bralec stopi z njimi v stik. Toda tako kot se širi Teden, tako postaja tudi njegov celoviti pregled vse obsežnejši, njegova priprava vse zahtevnejša, izpeljava in distribucija pa vse težavnejša. Kljub vsemu je to edini dokument, ki prikazuje celoto, zato odlično služi vsem, ki jih Teden vseživljenjskega učenja zanima **globalno**. Kot dokumentacijsko in študijsko-analitično gradivo je zanimiv z vidika financiranja in prepoznavanja vsebinskih področij, ki nastopajo v TVU. Koristen pa je tudi za **snovalce** prireditev, saj mnogi odkrito priznavajo, da jim omogoča primerjavo z drugimi izvajalci in črpanje idej za prihodnje leto.

Drugi namen koledarja pa je promocija konkretnih dogodkov in akcij na državni in krajevni ravni. Uporabljali naj bi ga torej potencialni **obiskovalci** prireditev, koledar naj bi jih navduševal, vseboval naj bi tudi dovolj podatkov za to, da bi se odločili za obisk katere od njih. Tako je bilo v letošnji zajetni brošuri blizu 1.900 dogodkov razvrščenih po datumu, regiji in občini izpeljave ter izvajalcu, za vsakega pa so objavljeni tile podatki: naziv dogodka in morebitna dopolnila, ki ga dodatno pojasnjujejo, osebe ali institucije, ki so vodile, organizirale ali izpeljale dogodek, ter čas in kraj izpeljave. Posledična **preobsežnost** koledarja je bila pri doseganju tega namena velika ovira, nekateri anketiranci mu očitajo tudi nepreglednost, čeprav priznavajo, da jo je do neke mere omilila letošnja novost - kazalo.

Nekaj anketirancev je tudi letos pritegnilo že večkrat izraženemu mnenju, da bi bilo bolje natisniti regionalne koledarje, ogrevajo se tudi za manj podroben pregled dogodkov. Po mnenju pripravjalcev bi to rešilo ene težave, odprlo pa druge. Vsekakor bo treba v prihodnje o zasnovi in izpeljavi koledarja ponovno razmisliti in najti (ločene?) rešitve, ki bodo uspešno dosegale oba namena in zadovoljevale različne ciljne skupine.

Drug očitek v zvezi s koledarjem prireditev zadeva njegovo pravočasno **razpoložljivost**. Pripravjalcem v bran je treba omeniti, da so nekatere – med njimi tudi obsežnejše – prijave dejavnosti prihajale na naš naslov še dolgo po izteku roka, saj izvajalci prej niso imeli vseh potrebnih podatkov za objavo. Strožje upoštevanje roka prijav bi verjetno pripomoglo k izpeljavi skrbno zastavljenega terminskega plana, vendar nas je v fazi oblikovanja in tiskanja presenetil povečani obseg koledarja.

Tudi **razpošiljanje** koledarja prireditev iz leta v leto pomeni večji izziv, saj je pošiljanje velikih količin na najrazličnejše konce Slovenije drago in težko izvedljivo. Izvajalce smo tudi letos naprošali, naj po gradivo pridejo osebno. Tisti, ki jim je to uspelo, so se

veselili pravočasnosti koledarja, nekateri pa so ga prejeli prepozno in ga niso uspeli pravočasno razdeliti svojim podizvajalcem. Težave z razpošiljanjem koledarja nas tako le še dodatno spodbujajo k temu, da naslednje leto stvari postavimo drugače.

Zgibanka TVU je bila v letošnjem letu novost, izšla je v slovenskem in angleškem jeziku, saj so bile nekatere prireditve na državni ravni mednarodno obarvane in smo potrebovali ustrezno splošno promocijsko in informativno gradivo v tujem jeziku. Izvajalci so zgibanko dobro sprejeli in si je želeli v večjem številu, da bi jo lahko razdelili obiskovalcem. Naj na tem mestu omenimo, da smo vsem, ki so stopili z nami v stik in svojo potrebo po dodatnem gradivu izrazili, namenili več izvodov. Nekateri anketiranci pa so vendarle omenili, da je besedilo preveč splošno in da premalo odraža konkretno vsebino TVU 2000. Anketiranci so zgibanko ocenili s 4,34.

Spletno stran TVU smo prenovili v skladu z novo grafično podobo TVU. Na naslovu www.acs.si/tvu so si obiskovalci lahko ogledali zgodovinske in najaktualnejše, splošne in pa konkretne informacije o Tednu vseživljenjskega učenja. Prvič letos je bila spletna stran obogatena z internetnim koledarjem, ki omogoča preprosto in izvedeno iskanje prireditev po različnih kriterijih. Spletna stran si je prislužila oceno 4,45.

Letošnji TVU je spremljalo tudi **drobno promocijsko gradivo**, in sicer papirne kocke, dopisni papir ter promocijske kepice. Gradivo je bilo izdelano v manjših količinah, namenjeno je bilo predvsem promociji prireditev na državni ravni. Izvajalci so prejeli le po nekaj vzorčnih primerkov, zato so v anketah izražali željo po večjih količinah tega gradiva, saj je bilo prijetnega videza in za obiskovalce izjemno privlačno.

★ **Lastno promocijsko gradivo**

Tudi letos skoraj ni bilo ankete, ki bi prišla na naš naslov brez barvitih prilog. To so bili primerki promocijskega gradiva, ki so ga izvajalci pripravili sami - bodisi posamezno bodisi v sodelovanju z drugimi izvajalci v njihovem okolju.

Izvajalci so pokazali veliko domiselnosti, saj so mnogi pripravili: lastne plakate in letake, brošure, prospekte, zloženke, zgibanke, privlačna vabila k sodelovanju in vabila na ogled prireditev, koledarje in programe prireditev, pisemski papir, razglednice, mape, vizitke, kataloge izobraževalnih programov, kataloge razstav, koncertne liste, razstavne panoje, stenske časopise, posebne izdaje informativnih in predstavitenih glasil in biltenov, obvestila predstavnikom sredstev javnega obveščanja in gospodinjstvom, vprašalnike za udeležence, priznanja, strokovna gradiva, audio- in videokasete, skodelice in balone. Veliko jih je pri tem uporabilo logotip TVU 2000, ki so ga prejeli na disketi ali po elektronski pošti v različnih formatih, primernih za nadaljnjo grafično obdelavo. Mnogi so za osnovo vzeli prej omenjeni skupni plakat TVU, ga dotiskali, poslikali ali kako drugače dopolnili s svojimi vsebinami. Nekateri anketiranci so okrasili tudi svoje prostore, izložbena okna in podob-

no. Veliko več kot prejšnja leta so izvajalci za promocijo svojih prireditev uporabili spletne strani in druge načine, ki jih omogočajo elektronski mediji (elektronska pošta, klepetalnica oziroma elektronski forumi, predstavitev powerpoint). Na ta način so lahko informacije sproti obnavljali in jih dopolnjevali ter dosegali večji del javnosti kot s klasičnimi pristopi. Te oblike promocije TVU se bodo v prihodnje nedvomno vse bolj uveljavile.

Lastna promocijska gradiva praviloma odražajo specifičnost posameznega izvajalca in njegove dejavnosti in pri obiskovalcih vzbujajo vtis, da se 'tukaj' in 'sedaj' dogaja nekaj dostopnega, zanimivega in zanje koristnega. Pripravo lastnega promocijskega gradiva so izvajalci že prepoznali kot pomemben vložek, ki zagotavlja večjo obiskanost prireditev, le redki so v anketah omenili, da zanj niso imeli dovolj sredstev.

Promocijsko gradivo, ki so ga izdelali izvajalci sami in so ga priložili izpolnjenim anketam, je bilo postavljeno na ogled na novoletnem srečanju izvajalcev TVU, 14. decembra 2000 v prostorih ACS, na Šmartinski 134a v Ljubljani.

★ **Podpora občinskih uprav pri izpeljavi TVU**

Večina izvajalcev, ki so stopili v stik z lokalno upravo, je doživela moralno podporo, več kot prejšnja leta jih omenja tudi finančno podporo. Občine so denarno podprle določene dejavnosti, predvsem izdajo lokalnega promocijskega gradiva in predstavitev dejavnosti na stojnicah, plačale so najemnine prostorov, oglaševanje in oddaje v javnih občilih, sofinancirale sprejeme, novinarske konference, pogostitve, cvetlične aranžmaje ali pa izvajalcem namenile pavšalne zneske, ki so jih lahko potrošili v skladu z njihovimi načrti TVU. MO Maribor je organizirala novinarsko konferenco nekaj dni pred TVU in tako poskrbela za precej večjo medijsko podporo letošnjih prireditev, koledar prireditev v mariborski občini pa je objavila na občinskih spletnih straneh. Tudi nekatere druge občine (na primer Beltinci, Tišina, Jesenice, Škofja Loka) so se dejavno vključevale v promocijo in obveščanje javnosti. Najpogostejše druge oblike pomoči, ki so jih občine namenile izvajalcem, so tele:

- spodbujanje, obveščanje in usklajevanje izvajalcev in prireditev – o tem so poročali predvsem izvajalci v občinah Dravograd, Jesenice, MO Maribor, Škofja Loka;
- prisotnost predstavnikov občine na prireditvah ter pozdravni govori na otvoritvenih ali zaključnih slovesnostih, organiziranje novinarskih konferenc – o tem so poleg že prej omenjenih poročali še izvajalci v občinah, Beltinci, Hrastnik, Kranjska Gora, MO Novo mesto, MO Slovenj Gradec, Prevalje, Ravne na Koroškem, Tabor, Tolmin, Trbovlje, Zagorje, Žalec;
- finančna pomoč – nudile so jo poleg nekaterih že zgoraj omenjenih tudi Občine Bled, Bohinj, Dravograd, Hrastnik, Ilirska Bistrica, Krško, Lovrenc na Pohorju, Ormož, Pivka, Postojna, Prevalje, Radeče, Radovljica, Ruše, Selnica on Dravi, Tabor, Tolmin, Trbovlje, Zagorje, Žalec.

Nekateri izvajalci za podporo občine sploh niso zaprosili, nekaj pa je bilo tudi takih, ki jim občinska uprava ni prisluhnila (Ptuj, Tržič).

Vse kaže, da se je kakovostno sodelovanje med izvajalci TVU in občinami marsikje že ustalilo, v prihodnje pa se ga gotovo lahko nadejamo v še večjem številu občin in na še več vsebinskih področjih.

★ **Podpora države pri izpeljavi TVU**

Država projektu TVU vse od leta 1997 namenja moralno podporo in mu pripisuje nacionalni pomen. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je letos financiralo del nalog Andragoškega centra, Ministrstvo za šolstvo pa je v okviru razpisa za promocijsko dejavnost financiralo izpeljavo načrtov nekaterih izvajalcev TVU 2000. Manjše zneske so prispevali tudi Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za znanost in tehnologijo.

Anketiranci so si glede podpore, ki naj bi jo država namenila TVU, enotni: predvsem si želijo finančnih spodbud. Pri tem eni zagovarjajo pavšalno odmerjanje sredstev, drugi pa pripravo ustreznih meril in odmerjanje sredstev glede na obseg in kakovost programa posameznega izvajalca. Drugo najpogosteje predlagano področje delovanja države vidijo v zagotavljanju medijske pozornosti, in sicer v obliki javnega poziva v javnih medijih, javnih izjav pomembnih predstavnikov države in v drugih oblikah medijske promocije Tedna na državni ravni. Izvajalci so hvaležni za moralno podporo države in jo pričakujejo tudi v prihodnje, želijo pa si, da bi država vplivala na občinske organe in jih prepričala o pomenu projekta TVU kot tudi uveljavljanja strategije vseživljenjskega učenja in izobraževanja v naši družbi. Prav tako si želijo, da bi država izražala več odkritega zanimanja za TVU in se dejavnije vključevala v prireditve.

Nekaj anketirancev omenja, da si vloge države pri izpeljavi Tedna ne znajo predstavljati.

★ **Mnenja o sodelovanju v TVU 2001**

Teden vseživljenjskega učenja **2001** bomo praznovali od **15. do 21. oktobra**, po petletnih izkušnjah sodeč pričakujemo nadaljnji porast količinskih in kakovostnih kazalcev uspešnosti TVU. Potrjuje pa se tudi spoznanje, da velik odstotek izvajalcev, ki so že kdaj sodelovali, ostajajo zvesti privrženci te manifestacije. Tako je tudi velika večina letošnjih anketirancev (95 %) na vprašanje, ali bodo sodelovali v TVU 2001, odgovorila pritrdilno. Na vprašanje, ali bodo svoj pristop spremenili, so nekateri odvrnili, da o tem še ne razmišljajo, drugi pa v procesu vrednotenja letošnje izkušnje že oblikujejo koncept naslednjega TVU.

Izvajalci, ki so letos doživeli obilen in potrjujoč odziv, se opredeljujejo za **povečan obseg** dejavnosti v naslednjem letu. Omenjajo, da bi radi pritegnili čim širšo javnost pa tudi čim bolj raznolike ciljne skupine, tako da bo paleta njihovih prireditev zanimiva za predstavnike vseh generacij in različnih življenjskih situacij. Razmišljajo o tem, da bi Teden 'raztegnili' na nekaj dni pred in/ali po uradnem terminu TVU, zato da urniki ne bi bili tako zelo napeti, pa tudi njihovi obiskovalci so pogosto izražali željo, da prireditve ne bi bile tako zgoščene.

Kar nekaj pa je izvajalcev, ki menijo, da ne bodo večali obsega, morda se bodo celo odločili za manjše število prireditev. Raje se bodo osredotočili na njihovo **kakovost**, saj sodelovanje v TVU doživljajo kot spodbudo za preseganje kakovostne ravni svojih storitev ter za iskanje in predstavljanje novosti. Strinjajo se, da je TVU pravi kraj in čas za predstavitev in uvajanje aktualnih znanj, zato bodo skušali čim bolj prisluhniti potrebam v svojem okolju.

Seveda pa je nekaj anketirancev omenilo, da bosta obseg in kakovost njihovega sodelovanja v TVU ostala enaka, le da bodo več pozornosti namenili tistim dogodkom, ki so pritegnili največ obiskovalcev. Petletni trend prireditev kaže, da so predvsem prireditve, ki omogočajo dejavno vključevanje udeležencev. Nekateri anketiranci pa omenjajo spoznanje, da je TVU pomembna priložnost za izmenjavo strokovnih mnenj in znanj, zato bodo prihodnje leto organizirali več okroglih miz, tribun, posvetov in seminarjev.

Mnogi omenjajo spoznanje, da bodo morali naslednje leto več naporov vlagati v **promocijo** svojih prireditev, zato bodo pripravili več promocijskih in informativnih gradiv. Prizadevali si bodo tudi za tesnejše stike z javnimi mediji. Oglaševanje TVU prireditev v internetu je letos na svojih ali na skupnih spletnih straneh izpeljalo kar nekaj izvajalcev, za to se ogrevajo tudi tisti, ki letos tega medija še niso izkoristili.

Povezovanje z drugimi izvajalci mnogim predstavlja izziv v letu 2001 – v nekaterih okoljih so dobrobiti skupnega in usklajenega nastopanja v TVU že občutili in nameravajo tako tudi nadaljevati. Drugi pa v povezovanju znotraj mesta, občine ali celo regije vidijo rešitev nekaterih svojih težav: premajhnega odziva javnosti, medijev in sponzorjev, nezadovoljivega dometa in pestrosti lastnih prireditev ter premajhne izkušnosti za tovrstno promocijsko delovanje. Povezovanje doživljajo tudi kot možnost, da izvedo drug za drugega. Petletne izkušnje tako kažejo, da TVU vse bolj postaja prireditev, ki povezuje in je vse manj stvar uveljavljanja posameznih izvajalcev.

Omeniti moramo, da nekateri izvajalci svoje prihodnje sodelovanje v TVU pogojujejo z razpoložljivostjo finančnih sredstev, pri tem omenjajo potrebo po finančni podpori države in občine.

★ Mnenja o vlogi Andragoškega centra Slovenije (ACS) kot nacionalnega koordinatorja TVU

Anketiranci so v odgovorih na vprašanje o letošnjem delu ACS v vlogi nacionalnega koordinatorja največkrat omenjali, da so zadovoljni z našim delom, kot že vsa leta pa pogrešajo:

- denarno podporo ali vsaj pomoč pri zagotavljanju finančnih virov v lokalnih skupnostih ter
- več podpore pri medijski promociji TVU in posameznih prireditveh na krajevni ravni.

Nekateri so pričakovali, da bo ACS v večji meri animiral predstavnike lokalnih javnih občil in jih pripravil do tega, da bi pravočasno in v večjem obsegu promovirali dogodke TVU na krajevni ravni. Ponovno moramo poudariti, da ACS skrbi za promocijo na državni ravni in promocijo TVU kot vseslovenske prireditve. Izvajalci pa morajo za medijsko promocijo svojih prireditveh in za promocijo na krajevni ravni poskrbeti sami.

Nekajkrat je bila omenjena tudi želja, da bi predstavniki Andragoškega centra v večji meri obiskovali prireditve na krajevni ravni, ter ugotovitev, da se premalo čuti navzočnost ACS na posameznih prizoriščih TVU.

Ugotavljamo, da so si v prvih letih TVU izvajalci v večjem številu želeli več koordinacije, pobud in jasnih napotkov, medtem ko je zdaj takih predlogov vse manj. Ocenjujemo, da je to po eni strani posledica naših prizadevanj, da bi čim boljše globalno spodbujali, obveščali in usmerjali sodelujoče, po drugi strani pa ugotavljamo, da so se izkušenejši izvajalci navadili samostojnosti, sami vzpostavljajo stike z javnimi občili, občinskimi upravami ter drugimi izvajalci na svojem območju. Taki prevzemajo koordinativno vlogo v svojih okoljih, pripravijo sistematičen načrt delovanja, oblikujejo svoj organizacijski odbor in podobno. Kadar potrebujejo napotek, informacijo ali kakršno koli drugo obliko pomoči, pa nas preprosto poiščejo.

V anketah je kar nekaj izvajalcev izrazilo hvaležnost za možnost, da se predstavijo v okviru manifestacije, ki ima državni pomen. Brez formalnega in prazničnega ozadja, ki ga daje TVU, in brez spodbud in pomoči, ki jo dobivajo od Andragoškega centra, bi marsikatera priložnost za učenje pa tudi marsikakšen dosežek ostala neopazena.

Kar zadeva **spodbujevalno, obveščevalno in koordinativno vlogo ACS**, so anketiranci omenili naslednje oblike podpore, ki si jih želijo:

- natančno in pravočasno opredelitev projekta in iz njega izhajajočih nalog, jasna obvestila, napotke in spodbude,

- skrb za nadaljnji razvoj projekta TVU – nove ideje, da bi prireditve še pestrejša,
- navodila glede tematske obarvanosti Tedna, ki se je izkazala kot dobrodošla, čeprav ne obvezujoča,
- pobude in predloge za skupne akcije,
- več usklajevanja na vseh ravneh ter več konkretnega svetovanja, pomoč pri koordinaciji večjih aktivnosti,
- pomoč pri navezavi stikov z izvajalci izobraževanja odraslih in izvajalci podobnih prireditev, kot je TVU, v drugih državah – tudi na krajevni ravni,
- povezovanje in usklajevanje izvajalcev ter njihovo vsebinsko usmerjanje,
- več priložnosti za srečanja izvajalcev pred TVU in po njem,
- podporo lokalnim in regionalnim organizatorjem v lokalnih skupnostih,
- večjo angažiranost pri vsebinski izboljšavi prireditev na krajevni ravni (nasveti, pripombe, selekcija),
- več sodelovanja in aktivnosti v vsem letu z izobraževalnimi programi, seminarji, predavanji ... ter predstavitev projektov ACS,
- doseči večjo povezanost s fakultetami in podjetji.

Kar zadeva **promocijo TVU na državni ravni**, so anketiranci izrazili te želje:

- prodornejšo in odmevnejšo medijsko podporo - ne le informiranje, temveč tudi ozaveščanje najširše javnosti,
- prizadevati si za večjo ozaveščenost preprostih ljudi,
- stalno in ne le sporadično poročanje medijev o TVU,
- kakovostno in pravočasno oskrbo s skupnim promocijskim gradivom,
- pripravo dvojezičnega promocijskega gradiva za obmejna območja,
- več praktičnega, drobnega promocijskega gradiva,

Kar zadeva **(so)financiranje TVU**, so anketiranci izrazili te želje:

- finančno pomoč ali vsaj pomoč pri njenem iskanju,
- informiranje občinskih in lokalnih oblasti o vlogi in pomenu TVU in njihovo spodbujanje k sodelovanju ter (so)financiranju dejavnosti,
- pomoč pri pridobivanju finančnih sredstev na državni in občinski ravni ali celo neposredno zagotavljanje denarja.

Kar zadeva **izpeljavo prireditev na državni ravni**, so bile izražene te pobude:

- organizirati aktivnosti na državni ravni pred Tednom, saj se jih v času Tedna izvajalci, ki so zaposleni z organizacijo svojih dogodkov, ne morejo udeležiti; sovpadanje državnih prireditev s prireditvami na krajevni ravni oziroma z njihovo pripravo nekateri izvajalci omenjajo z obžalovanjem, saj bi se radi udeležili vsaj slovesnega odprtja in podelitve priznanj ACS za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih, pa jim čas tega ne dopušča;
- preselitev dogodkov državnega pomena v posamezne regije ali vsaj izven Ljubljane, saj bi s tem pritegnili pozornost javnih občil in lokalnih oblasti;
- na državni ravni dati večji poudarek predstavitev dejavnosti TVU na krajevni ravni;
- organizirati okroglo mizo ali konferenco na državni ravni.

Poleg želja, ki zadevajo predvsem vlogo Andragoškega centra pri organiziranju Tedna, so anketiranci zapisali še druga mnenja, ki zadevajo idejno zasnovo Tedna ter predloge za naslednje leto. Na vprašanje o ustreznosti sedanje zasnove TVU je kar 95 % anketirancev odgovorilo pritrdilno, dva anketiranca se z njo ne strinjata, dva pa sta z njo premalo seznanjena, zato na vprašanje nista mogla odgovoriti.

V anketah letos ni bilo vprašanja o ustreznosti termina TVU. Vsa leta so se mnenja o tem razhajala, prevladalo pa je vendarle tisto, ki je zagovarjalo organiziranje TVU v tretjem tednu v oktobru. Tudi letos je nekaj anketirancev izrazilo pobudo o drugačnem - najpogosteje spomladanskem – terminu TVU, češ da sedanji preveč sovpada z aktivnostmi ob začetku šolskega leta. Omenjena je bila pobuda, da naj bi se Teden v različnih regijah realiziral ob različnem času, saj je sedaj preveč dogajanja v enem samem tednu. V anketah najdemo tudi predlog o razpršenosti aktivnosti TVU v vsem letu in pa pobudo, da bi ga izvajali dvakrat letno. Omenjena je tudi sočasnost TVU in Festivala znanosti ter pobuda, da se prireditvi povežeta.

Po mnenju nekaterih anketirancev naj bi bil TVU tematsko opredeljen, tako bi lahko na primer v prihodnjem letu TVU posvetili prostovoljskemu delu. Določene naj bi bile tudi ciljne skupine, ki naj bi jih s TVU prireditvami nagovarjali.

Anketiranci omenjajo pomen mednarodnega sodelovanja, priznavajo pomen naših prizadevanj, da je TVU v tujini prepoznaven, preko meja Slovenije pa želijo v okviru TVU delovati tudi sami.

Kot precejšen izziv pa po mnenju najbolj izkušenih ostaja naloga, da Andragoški center usposobi koordinatorje TVU v regijah in občinah ter določi pravila delovanja in financiranja.

V primerjavi z lanskim letom lahko ugotovimo, da smo nekatere pobude vsaj do neke mere že uresničili, druge pa prenašamo v naslednje leto, saj nam jih - zaradi finančnih in kadrovskih omejitev, pa tudi zato, ker smo v marsičem odvisni od posluha drugih za TVU (države, občin, medijev...), - še ni uspelo udejaniti.

Veseli smo pohval in čestitk, ki so nam jih izrekli nekateri anketiranci in nas tako potrdili v prepričanju o poslanstvu Tedna vseživljenjskega učenja ter o naši vlogi pri njegovem uresničevanju. Zavedamo pa se, da tudi v petem Tednu še ni bilo vse tako, kot bi želeli, zato se lahko strinjamo z večino kritičnih ugotovitev, ki so nam jih sporočili izvajalci. Večine teh slabosti smo se zavedali tudi sami, žal pa ni bilo v naši moči, da bi se jim izognili. Veseli smo, da je naše sodelovanje kljub temu obrodilo obilne sadove, in se nadevamo, da bo ob še večjem angažiranju vseh sodelujočih tako tudi v prihodnje. Teden vseživljenjskega učenja doživljamo ne le kot praznik učenja, temveč tudi kot konkretno učno lekcijo vseh nas, ki ga v Sloveniji uveljavljamo. Za to skupno učenje se zahvaljujemo in se ga veselimo tudi v letu 2001.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS

5. poglavje: Sklepne ugotovitve

Na podlagi opravljene analize TVU 2000 ter naših opazovanj ugotavljamo, da je tudi peti slovenski Teden vseživljenjskega učenja uspel. Ocena o uspešnosti TVU 2000 temelji zlasti na tehle kazalcih in ugotovitvah iz anket:

- Določeni vidiki prvotnega modela TVU so v praksi tudi letos doživeli ne le svojo vnovično potrditev, temveč nadaljnji razmah. Teden je tako nedvomno pripomogel k promoviranju koncepta in strategije vseživljenjskosti učenja in k uveljavljanju zamisli učenja za vse ljudi v vseh obdobjih in vseh življenjskih situacijah.
- TVU 2000 je imel močan mednarodni pomen – slovenska izkušnja je bila omenjena v gradivih in dogodkih, ki so spremljali prvi Mednarodni teden učenja odraslih; mednarodni andragoški kolokvij je pomenil pomembno priložnost za izmenjavo mnenj domačih in tujih strokovnjakov; slovensko izkušnjo z organiziranjem TVU smo v okviru Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo predstavili delegacijam iz devetih držav.

- Na pobudo za skupno praznovanje učenja v slovenskem prostoru in času se je odzvalo nad 500 izvajalcev, kar je za 34 % več kot lani. Izvajalci so bili po sestavi zelo različni, izhajali so iz 67 slovenskih občin, pridružila pa sta se jim še dva izvajalca iz Hrvaške in eden iz Švice.
- Izvajalci so se med seboj povezovali, nekatere občinske uprave in večje izobraževalne organizacije, med njimi zlasti ljudske univerze, so prevzemale vodilne in usklajevalne vloge, tako da je v vsaki slovenski regiji deloval vsaj po en koordinator.
- Izvajalci so, sodeč po prijavih in anketah, izpeljali okrog 1.900 različnih prireditvev, tako da je bilo utrip TVU čutiti v 76 občinah, pa tudi med zamejci v Beneški Sloveniji ter na Reki.
- Število prireditev se je v primerjavi z lanskim TVU sicer ustalilo, vendar so razlogi za to logični in sprejemljivi: povečala se je kakovost in kompleksnost prireditev, na mnogih prizoriščih so se ob enem večjem dogodku srečali raznovrstni akterji, ki so praviloma zastopali različne generacije pa tudi različne družbene vloge in tako manifestirali slogan 'učenje za vse'.
- Vsebine prireditev, nastale kot odziv na potrebe okolja, ki so mu bile namenjene, so ponovno potrdile naraščajoči pomen neformalnega učenja in pa dejstvo, da vseživljenjsko učenje ni in ne more biti zgolj v domeni ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje, temveč da posega na vsa področja javnega življenja.
- Pri izpeljavi Tedna so s številnimi objavami (820 znanih prispevkov) zelo intenzivno sodelovala javna občila na državni in krajevni ravni ter tako poskrbela za medijsko promocijo TVU, hkrati pa s tem potrjevala (še premalo prepoznano in uveljavljeno) vlogo javnih občil kot virov učenja.
- Teden je bil bogato podprt z vizualnim promocijskim gradivom – skupno gradivo je v novi, privlačni podobi pomenilo zaščitni znak dogajanj TVU po vsej državi, izvajalci pa so slovesni in informativni naboj Tedna okrepili še z domiselnim lastnim gradivom.
- Obiskovalci prizorišč TVU so svoje zadovoljstvo izražali z dejavnim vključevanjem v prireditve in z živahnimi debatami, pristopali so radovedno, z zanimanjem in željo, da se vključijo v izobraževalne programe in prostočasne dejavnosti.
- Vsi sodelujoči so Teden sprejeli kot plemenito naložbo in kot priložnost za promocijo svojih dejavnosti. Izpeljali so ga zelo zavzeto, vložili so velike napore, mnogokrat tudi lastne finančne vire. Predvsem pa sta jih vodila pristno veselje ter želja po medsebojnem spoznavanju, povezovanju in proslavljanju učnih in ustvarjalnih dosežkov.

Vse to nas krepi v prepričanju, da moramo prirejanje Tedna vseživljenjskega učenja nadaljevati in krepiti njegovo vlogo pri uresničevanju slogana *Slovenija, učeča se dežela*, zato ponujamo v razmislek in odločanje nacionalnemu odboru TVU in Vladi RS tele **predloge**:

- Projekt naj se nadaljuje kot vsesplošen, vsakoletni slovenski projekt za promoviranje in razvijanje vseživljenjskega učenja pod pokroviteljstvom Vlade RS.
- Za uspešno izpeljavo projekta je v prihodnosti treba:
- zagotoviti stalno podporo slovenske Vlade pri njegovi izpeljavi z ustrezno moralno, gmotno in organizacijsko podporo na državni in lokalni ravni;
- izrabiti možnosti, ki jih ima Vlada pri spodbujanju lokalnih skupnosti in posameznih resorjev v Vladi, da prepoznajo svojo dejavno vlogo v projektu;
- razviti in okrepiti mehanizme, ki omogočajo nastanek mreže regijskih koordinatorjev in animatorjev TVU ter zagotoviti njihovo financiranje na podlagi javnih razpisov, in sicer ne le v okviru ministrstva, pristojnega za izobraževanje, temveč tudi v drugih resorjih.
- čim bolj vključiti dejavnike na krajevni ravni, tako upravne organe kot tudi izvajalce, ki naj projekt sprejmejo kot možnost za razvijanje in pospeševanje učenja vseh ljudi na svojem območju ter za vpeljevanje koncepta in strategije vseživljenjskega učenja. ACS bo na tem področju deloval po svojih najboljših močeh.
- pri nadaljnjem uresničevanju projekta kot ustrezno podlago uporabiti Strokovne podlage za nacionalni program izobraževanja odraslih, Akcijski program zaposlovanja 2000/2001, Strateški načrt Tedna vseživljenjskega učenja in priporočila Hamburške deklaracije ter Akcijskega načrta za prihodnost izobraževanja odraslih (Peta Unescova mednarodna konferenca o izobraževanju odraslih, 1997).
- pri načrtovanju projekta v letu 2001 čim bolj upoštevati in uporabiti pridobljene izkušnje, kritična stališča in predloge iz opravljene ankete, poročila in priporočila izvajalcev TVU na sklepnem srečanju decembra 2000.
- še naprej zagotoviti intenzivno podporo javnih občil (ACS na ravni osrednjih javnih občil, izvajalci pa predvsem, vendar ne izključno, na ravni krajevnih občil).
- Andragoški center Slovenije naj uvrsti projekt v svoj program dela za leto 2001 in zanj zagotovi ustrezno gmotno, organizacijsko in kadrovsko podlago, pri svojem delu pa postopa v skladu z dozdajšnjimi spoznanji in kritičnimi pripombami.
- Slovenski TVU naj se še naprej vključuje v mednarodna prizadevanja za organiziranje festivalov učenja po vsem svetu, pri tem pa naj se ohrani specifičnost slovenskega modela. Ta naj se uporabi kot primer dobre prakse, ki ga

je mogoče z ustreznimi modifikacijami prenesti v druga okolja, tako da se zagotovi uresničevanje priporočil Hamburške deklaracije in Akcijskega načrta za prihodnost izobraževanja odraslih.

- Poročilo, natisnjeno v glasilu TVU-Novičke, naj se razpošlje vsem prijateljem TVU in pristojnim organom. Povzetek najpomembnejših ugotovitev in predlogov tega poročila naj se prevede v angleščino, natisne kot izdaja angleških TVU-Novičk in razpošlje tujim partnerjem. Tako naj se zagotovi predstavitev in uveljavitev projekta TVU tudi zunaj meja naše države.
- S poročilom seznanimo tudi vse parlamentarne odbore.

Vsem ustanovam, skupinam in posameznikom, ki so pripomogli, da je Teden vseživljenjskega učenja 2000 uspel, se prisrčno zahvaljujemo za vložene napore in navdušenje. Odlično sodelovanje pričakujemo še naprej in se že veselimo našega naslednjega praznika učenja, ki bo v letu 2001 potekal od 15. do 21. oktobra.

Voditeljica projekta TVU 2000:
Olga Drofenik

Direktorica ACS:
dr. Vida A. Mohorčič Špolar

PRILOGA 1

★ Izvajalci, ki so letos prazovali peto obletnico sodelovanja v TVU:

USTANOVA	KRAJ
Agencija "Tolminska", Izobraževalno središče, Perovič k.d.	TOLMIN
Andragoški center Slovenije	LJUBLJANA
Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje	VELENJE
Andragoški zavod Maribor - Ljudska univerza	MARIBOR
Andragoško društvo, Univerza za tretje življenjsko obdobje	VELENJE
Animacija, d.o.o.	PTUJ
Athena, d.o.o.	POSTOJNA
Belosana d.o.o. - Anicor, izobraževalni center	LJUBLJANA
Center za izobraževanje in kulturo Trebnje	TREBNJE
Doba, Zavod za izobraževanje, p.o.	MARIBOR
Euro šola Ljubljana, Zavod za izobraževanje	LJUBLJANA
Glotta Nova, Center za pravo učenje in poučevanje	LJUBLJANA
INVEL, d.o.o., Velenje	VELENJE
Izobraževalni center Memory, d.o.o.	DUTOVLJE
Knjižnica Bena Zupančiča Postojna	POSTOJNA
Knjižnica Otona Župančiča - Osrednja borza znanja	LJUBLJANA
Javni zavod MOCIS; prej KOR-CIS	SLOVENJ GRADEC
Ljudska univerza Celje	CELJE
Ljudska univerza Koper	KOPER - CAPODISTRIA
Ljudska univerza Krško	KRŠKO
Ljudska univerza Nova Gorica	NOVA GORICA
Ljudska univerza občine Šentjur	ŠENTJUR
Ljudska univerza Ormož	ORMOŽ
Ljudska univerza Postojna	POSTOJNA
Ljudska univerza Radlje ob Dravi	RADLJE OB DRAVI
Matična knjižnica Izola	IZOLA
Razvojno izobraževalni center Novo mesto	NOVO MESTO
Smeri, izobraževalne, svetovanje in razvoj, d.o.o.	RAVNE NA KOROŠKEM
UPI - Ljudska univerza Žalec	ŽALEC
VITRA, Center za uravnotežen razvoj Cerknice	CERKNICA
Vrtec Mengeš	MENGEŠ
Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj	ČRNOMELJ
Ljudska univerza Tržič; prej Zavod za kulturo in izobraževanje Tržič	TRŽIČ
ZSSS, Območna organizacija Podravja	MARIBOR

PRILOGA 2

★ Organizacijska struktura za izvedbo TVU 2000

★ Nacionalni odbor za pripravo TVU 2000

Imenuje ga vlada in deluje v okviru Ministrstva za šolstvo in šport. Letos je deloval v naslednji sestavi: dr. Zdenko Medveš (MŠŠ, predsednik), mag. Jože Miklavc (MŠŠ), Betka Skuber (MDDS), Ciril Baškovič (MK), Janez Dekleva (GZS), Vanja Čepin (SVIZ), Vlada Navotnik (Občina Dravograd, predstavnica izvajalcev TVU), dr. Vida A. Mohorčič Špolar (ACS), Olga Drofenik (ACS), mag. Zvonka Pangerc Pahernik (ACS).

★ Skupina ACS za izvedbo projekta TVU 2000:

Direktorica ACS: **dr. Vida A. Mohorčič Špolar** in kolegij ACS kot posvetovalni organ;
Voditeljica projekta TVU 2000: **Olga Drofenik**;
Nacionalna koordinatorica za TVU: **mag. Zvonka Pangerc Pahernik**;
Promocija TVU na nacionalni ravni: **mag. Maja Korošak**
Koordinatorica TVU za prireditve ACS: **Slavica Borka Kucler**.

Delovne skupine:

Skupino za delo z izvajalci je vodila **mag. Zvonka Pangerc Pahernik**; sodelavci: Olga Drofenik, mag. Maja Korošak, Alenka Mavsar.

Skupino za otvoritvene slovesnosti je vodila **Nataša E. Jelenc**; sodelovali so: Boštjan Miha Jambrek, Slavica Borka Kucler.

Delo skupine za priznanja ACS 2000 je vodila **Melanija Končina**; sodelovali so: Zdenka Birman Forjanič, mag. Maja Korošak, Slavica Borka Kucler, Mateja Pečar.

Skupino za pripravo 4. Andragoškega kolokvija je vodila **Mateja Pečar**; sodelavci: Zdenka Birman Forjanič, Slavica Borka Kucler, Metka Legvart Žargi, Darijan Novak.

PRILOGA 3

★ Udeleženci 4. Andragoškega kolokvija in njihovi prispevki

★ Plenarni referati

Pismenost odraslih v Sloveniji, **mag. Ester Možina**, Andragoški center Slovenije, Ljubljana, Slovenija

Informacijska družba in udeležba odraslih v izobraževanju, **dr. Vida A. Mohorčič Špolar**, Andragoški center Slovenije, Ljubljana, Slovenija

Adult Literacy in International Comparative Perspective, **dr. Albert Tuijnman**, Institute of International Education, Stockholm University, Sweden

Questions and Considerations about the Hungarian Results of the SIALS Survey, **Ilona Banfi, Emese Felvegi**, National Institute of Public Education, Center for Evaluation Studies, Budapest, Hungary

Questions and Considerations about the Hungarian Results of the SIALS Survey, **Ilona Banfi, Emese Felvegi**, National Institute of Public Education, Center for Evaluation Studies, Budapest, Hungary

Kaj poraja funkcionalno nepismenost?, **dr. Ana Krajnc**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Ljubljana, Slovenija

A Right to Read? 25 Years of Adult Literacy Campaigns in the UK, **Alan Tuckett**, National Institute for Adult Continuing Education, Leicester, Great Britain

Razvoj Slovenije v pogojih nove ekonomije, **dr. Lojze Sočan**, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, Slovenija

★ Razprave

Kdo so danes nepismeni odrasli in njihove značilnosti v izobraževanju?, **dr. Dušana Findeisen**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Ljubljana, Slovenija

Znanje in revščina, **Matjaž Hanžek**, Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj, Ljubljana, Slovenija

Sistemska – konceptualne določnice pismenosti na Slovenskem, **dr. Zoran Jelenc**, Ljubljana, Slovenija

Participacija odraslih v izobraževanju: vir ali posledica družbene razslojenosti, **mag. Jasmina Mirčeva**, Andragoški center Slovenije, Ljubljana, Slovenija

Basic Skills and Social Exclusion, **Nick Walters**, Guilford Institute, University of Surrey, Surrey, Great Britain

Problem je motivacija, **dr. Vid Pečjak**, Bled, Slovenija

Pomen znanja in pismenosti v družbi 21. stoletja, **mag. Bor Rozman**, Merkur

Pismenost odraslih: vprašanje (pat)etike, politike ali preživetja?, **dr. Janko Berlogar**, splošna bolnišnica Jesenice, Jesenice, Slovenija

Vloga in pomen pismenosti pri uveljavljanju dejavne državljanosti, **dr. Sabina Jelenc Krašovec**, Univerza Ljubljana, FF, Ljubljana, Slovenija

Pismenost v informacijski dobi, **dr. Karmen Erjavec**, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, Slovenija

Razvijanje pismenosti odraslih, **dr. Majda Cenčič**, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Ljubljana, Slovenija

Razvijanje bralne pismenosti pri odraslih, **dr. Nives Ličen**, univerza v Ljubljani, FF, Ljubljana

Družinska pismenost v Sloveniji, **dr. Livija Knaflič**, ACS, Ljubljana, Slovenija

The Role of Self-regulated Learning in the Context of Adult Education, **dr. Milka Atanasova**, Sofia University "St. Kl. Ohridsky", Sofia, Bulgaria

Pismenost odraslih kot odraz kakovosti šolskega učenja in (trajnosti, uporabnosti) šolskega znanja, **dr. Barica Marentič Požarnik**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Ljubljana, Slovenija

Problemi pri pojmovanju in definiranju pismenosti, **mag. Ana Gradišar**, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, Ljubljana, Slovenija

Šola kot dejavnik opismenjevanja, **dr. Bogomir Novak**, Pedagoški inštitut, Ljubljana, Slovenija

Pomanjkljiva pismenost – posledica šolskega odnosa do jezika, **dr. Meta Grosman**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Ljubljana, Slovenija

Vključevanje knjižnic v informacijsko opismenjevanje, **dr. Silva Novljan**, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, Slovenija

Literacy and Basic Skills: Three National Competence Frameworks, **Sue Gardner**, The Urban Learning Foundation, London, Great Britain

Literacy in a Knowledge Society: Equipped for the Future (EFF) USA Literacy Initiative, **dr. Carol Kasworm**, North Carolina State University, Raleigh, USA

Delavnica: Opismenjevanje odraslih v lokalni skupnosti, **Tara McArthur**, All Saints Reading and Writing Group, London, Great Britain

Basic Skills Provision, **Rosalind Bradley**, Park Lane College, Leeds, Great Britain

Adult Literacy – Foundation Learning, **Richard Henderson**, North City Training, Belfast, Great Britain

Kako šolski jezikovni pouk vpliva na pismenost odraslih, **dr. Marja Bešter**, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Ljubljana, Slovenija

Vseživljenjsko učenje pismenosti – izkušnje iz mednarodnega projekta Comenius, **dr. Monika Tratnik**, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Ljubljana, Slovenija **in mag. Tatjana Devjak**, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Ljubljana, Slovenija

Igralna ura s knjigo za otroke in starše, **Ida Mlakar**, Knjižnica Otona Župančiča, enota Pionirska knjižnica, Ljubljana, Slovenija

Bulgarian Federation of Societies for Spread of Knowledge Works for New Literacy, **dr. Yatchko Ivanov**, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria

New Competencies, Learning Arenas, and Learning regions: Some Trends in Life-long Learning, **Orla Vigso**, The Nordic Folk Academy, Goteborg, Sweden

PRILOGA 4

★ Prireditve Tedna v organizaciji ACS

Program osrednjih prireditev

Ponedeljek, 16. 10. 2000:

- ob 10.00 Novinarska konferenca (nosilka izvedbe mag. Maja Korošak) s predstavitvijo Tedna, Andragoškega kolokvija in Ozvaldove knjige
- ob 11.00 Slovesno odprtje TVU 2000 s podelitvijo priznanj ACS 2000 (nosilka izvedbe Nataša Elvira Jelenc)
- od 14.00 do 18.00 "4. Andragoški kolokvij" z mednarodno udeležbo na temo "Pismenost, participacija in družba znanja" (nosilka izvedbe Mateja Pečar)
- od 15.00 do 18.00 Mednarodni projekt TVU-EBiS, I. delavnica, namenjena izmenjavi izkušenj s festivali učenja (nosilki izvedbe mag. Zvonka Pangerc Pahernik in Metka Rečnik)
- Ves dan Razstava nagrajenih risb z lanskega TVU-natečaja (nosilka izvedbe mag. Maja Korošak)

Torek, 17. 10. 2000:

- od 9.00 do 17.00 "4. Andragoški kolokvij", razprave, mednarodna udeležba (nosilka izvedbe Mateja Pečar)
- od 11.00 do 12.30 Delavnica pod vodstvom Tare Mc. Arthur na temo opismenjevanja odraslih v lokalni skupnosti
- od 9.00 do 20.00 Ekскурzija z obiski izvajalcev TVU na Dolenjskem za udeležence mednarodnega projekta TVU-EBiS (nosilki Zvonka Pangerc Pahernik in Metka Rečnik)
- Ves dan Razstava nagrajenih risb z lanskega natečaja TVU v atriju Hermes-Softlab

Sreda, 18. 10. 2000:

- ob 9.00 Mednarodni projekt TVU-EBiS: predstavitev sistema izobraževanja odraslih v Sloveniji ter dejavnosti ACS (dr. Vida A. Mohorčič Špolar)
- od 10.00 do 14.00 Mednarodni projekt TVU-EBiS, II. Delavnica, posvečena snovanju festivalov učenja v državah jugovzhodne Evrope (nosilka izvedbe mag. Zvonka Pangerc Pahernik)

Spremljevalne prireditve in dejavnosti:

- Nedelja, 15. 10. 2000 – Zadnji dan fotografskega natečaja TVU 2000;
- Od četrтка, 19. 10. 2000 do nedelje, 22. 10. 2000: obiski prireditev TVU po Sloveniji;
- Ves teden: Sodelovanje strokovnjakov ACS v radijskih in TV omizjih, intervjujih..., v osrednjih in krajevnih občilih (dr. Vida A. Mohorčič Špolar, Olga Drofenik, mag. Zvonka Pangerc Pahernik in drugi).
- Sreda, 25. 10. 2000: Izbor najboljših fotografij, prispelih na natečaj pod naslovom "Življenje je učenje – naj bo veselo!" (nosilka izvedbe mag. Maja Korošak);
- Ves čas: Objavljanje avtorskih prispevkov o TVU, Andragoškem kolokviju in dobitnikih priznanj v revijah in časnikih (mag. Maja Korošak, Slavica Borka Kucler, mag. Ester Možina, dr. Livija Knaflič);
- Julij/avgust ter 8. 9. 2000: Sodelovanje ACS na Mednarodnem festivalu učenja z objavo informacije o TVU v publikaciji Learning Festivals Guide in z udeležbo na slovesnem odprtju tedna na svetovni razstavi EXPO v Hannoveru (Slovesnosti v Hannoveru sta se udeležili Olga Drofenik in mag. Zvonka Pangerc Pahernik); TVU je bil predstavljen tudi v Slovenskem paviljonu, na isti razstavi.
- Septembrsko srečanje z izvajalci TVU 2000 (14. 9. 2000) je bilo namenjeno koordinaciji vseh sodelujočih v projektu na lokalni ravni;
- Decembrsko, prednovoletno srečanje izvajalcev/prijateljev TVU (14. 12. 2000), namenjeno oceni opravljenega dela in predstavitvi izhodišč za TVU 2001.

PRILOGA 5

★ Publikacije ACS, povezane z dejavnostmi TVU 2000:

- V slovenščini so izšle TVU Novičke 1/2000, v katerih je bil predstavljen načrt TVU 2000 in objavljen razpis za prijavo dejavnosti v okviru Tedna; TVU Novičke 2/2000, v katerem smo priobčili štiriletno poročilo o projektu TVU ter TVU Novičke 4/2000, ki prinašajo poročilo o izkušnjah in izvedbi letošnjega Tedna vseživljenjskega učenja (objavljene tudi na spletnih straneh; urednica objav v Novičkih in na spletnih straneh je mag. Maja Korošak);

- TVU-Novičke 3/2000 so izšle v slovenščini in angleščini; v njih je predstavljenih vseh dosedanjih 49 dobitnikov priznanj za izjemne dosežke na področju vseživljenjskega učenja (ob 5-letnici prirejanja TVU; objavljene tudi na internetu);
- Z objavo prispevka smo bili udeleženi v mednarodnem priročniku International Festivals of Learning;
- Zbornik "Pismenost, participacija in družba znanja", v katerem so objavljeni prispevki udeležencev (letos mednarodnega) 4. Andragoškega kolokvija; zbrala in uredila Mateja Pečar;
- Karel OZVALD, Kulturna pedagogika; ponatis knjige iz leta 1927, v kateri že najdemo zasnovo pojma vseživljenjskosti učenja; izdal ACS v počastitev 5-letnice prirejanja TVU v sodelovanju z Založništvom Jutro s predgovorom mag. Zvonke Pangerc Pahernik;
- Koledar prireditev v Tednu vseživljenjskega učenja 2000 (tudi internetni!); uredili mag. Zvonka Pangerc Pahernik in Alenka Mavsar.

PRILOGA 6

★ **Občine, v katerih je bilo čutiti utrip TVU (tam imajo sedež izvajalci oziroma tam so bile organizirane prireditve – 80 občin):**

Ajdovščina, Beltinci, Bled, Bloke, Bohinj, Borovnica, Brda, Brežice, Celje, Cerknica, Črnomelj, Dobrovnik-Dobronak, Dolenjske Toplice, Dravograd, Grosuplje, Horjul, Hrastnik, Idrija, Ig, Ilirska Bistrica, Izola-Isola, Jesenice, Kobilje, Kočevje, Komen, Koper-Capodistria, Kostel, Kranj, Krško, Laško, Litija, Ljubljana, Logatec, Loška dolina, Maribor, Medvode, Mengeš, Mislinja, Moravske Toplice, Murska Sobota, Muta, Nova Gorica, Novo mesto, Ormož, Pivka, Podvelka, Postojna, Prevalje, Ptuj, Radeče, Radlje ob Dravi, Radovljica, Ravne na Koroškem, Rogaška Slatina, Ruše, Sežana, Slovenj Gradec, Slovenska Bistrica, Sodražica, Starše, Šentjernej, Šentjur pri Celju, Škocjan, Škofja Loka, Škofljica, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj, Tabor, Tišina, Tolmin, Trbovlje, Trebnje, Trzič, Velenje, Velike Lašče, Vuzenica, Zagorje ob Savi, Žalec, Železniki, Žiri.

★ **Občine, v katerih ni bilo čutiti utripa TVU (112 občin):**

Benedikt, Bistrica ob Sotli, Bovec, Braslovče, Brezovica, Cankova, Cerklje na Gorenjskem, Cerkno, Cerkvenjak, Črenšovci, Črna na Koroškem, Destrnik, Divača, Dobje, Dobropolje, Dobrna, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Dornava, Duplek, Gorenja vas – Poljane, Gorišnica, Gornja Radgona, Gornji Grad, Gornji Petrovci, Grad, Hajdina, Hoče – Slivnica, Hodoš-Hodos, Hrpelje – Kozina, Ivančna Gorica, Jezersko, Juršinci, Kamnik, Kanal, Kidričevo, Kobarid, Komenda, Kozje, Kranjska Gora, Križevci, Kungota, Kuzma, Lenart, Lendava-Lendva, Ljubno, Ljutomer, Loški Potok, Lovrenc na Pohorju, Luče, Lukovica, Majšperk, Markovci, Metlika, Mežica, Miklavž na Dravskem polju, Miren – Kostanjevica, Mirna Peč, Moravče, Mozirje, Naklo, Nazarje, Odranci, Oplotnica, Osilnica, Pesnica, Piran-Pirano, Podčetrtek, Podlehnik, Polzela, Prebold, Preddvor, Puconci, Rače – Fram, Radenci, Razkrižje, Ribnica, Ribnica na Pohorju, Rogašovci, Rogatec, Selnica ob Dravi, Sevnica, Slovenske Konjice, Solčava, Sveta Ana, Sveti Andraž v Slov. goricah, Sveti Jurij, Šalovci, Šempeter – Vrtojba, Šenčur, Šentilj, Šmartno ob Paki, Štore, Trnovska vas, Trzin, Turnišče, Velika Polana, Veržej, Videm, Vipava, Vitanje, Vodice, Vojnik, Vransko, Vrhnika, Zavrč, Zreče, Žetale, Žirovnica, Žužemberk.

